

TALOUSARVIO 2026
Taloussuunnitelma 2027–2028

PETÄJÄVESI

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

SISÄLLYS

Yleisperustelut.....	4
Toimintaympäristö.....	9
Väestö.....	9
Asuminen.....	10
Elinkeinot ja työllisyys.....	11
Talousarvion sääntöperusta.....	13
Yleinen taloudellinen tilanne.....	15
Kuntatalouden kehitys.....	16
Petäjäveden kunnan strategia 2023-2025.....	18
Talousarvion 2026 pääpainopistealueet toiminnassa ja taloudessa.....	19
Petäjäveden kunnan talous pääpiirteissään 2026-2028.....	19
Verotulot.....	21
Valtionosuudet.....	23
Vuosikate, poistot, nettoinvestoinnit ja lainat.....	24
Talouden kokonaisuus pääpiirteissään suunnittelukaudella 2026-2028.....	26
Henkilöstö, henkilöstömäärä ja vakanssien täyttöluvut.....	27
Taloussuunnitelmaprosessi ja tasapainotustoimet.....	28
Kuntakonsernin tytäryhteisöjen yleiset omistajapoliittiset tavoitteet.....	34
Petäjäveden Tähtiasunnot Oy.....	35
Kiinteistö Oy Petäjäveden Ankkuri.....	36
Kiinteistö Oy Petäjäveden Kuntala.....	37
Käyttötalousosa.....	38
Valtuusto.....	38
Vaalit.....	39
Tarkastuslautakunta.....	40
Elinvoiman toimiala.....	41
Kunnanhallitus.....	42

Konsernijohtamisen palvelualue.....	42
Kuntarakennelautakunta	45
Kuntatekniikan palvelualue.....	45
Vesihuoltolaitos	50
Hyvinvoinnin toimiala	53
Hyvinvointilautakunta	53
Sivistyksen palvelualue	54
Käyttötalousosa.....	62
Tuloslaskelmaosa.....	63
Investointiosa	66
Rahoitusosa	70
Taloussuunnitelma 2025-2027	72
LIITE 1: Henkilöstösuunnitelma 2026-2028.....	73

YLEISPERUSTELUT

Kunnanjohtajan katsaus vuodelle 2026

Talousarviota vuodelle 2026 on valmisteltu syksyn aikana kunnan kaikilla palvelualueilla. Sitä käsiteltiin valtuuston talousarvioseminaarissa 3.11.2025. Talousarviota rakennettaessa toteutettiin menojen ja tulojen karsintavaihe, jonka lopputuloksena on tämä uudistettu talousarvio, jossa alijäämää on enää -50 200 euroa. Tällä mittarilla mitattuna kunnan talous on melkein tasapainossa.

Kunnanhallitus käsittelee vuoden 2026 talousarvion 15.12.2025 kokouksessa ja valtuusto tekee päätöksen siitä 22.12.2025.

Vuoden 2026 talousarviota on laadittu vaikeista lähtökohdista ja tasapainottaminen on näyttänyt jo tehdyistä toimista huolimatta erittäin hankalalta, mutta olemme siinä onnistuneet. Talousarviotyön rinnalla on rakennettu kunnan talouden tasapainotusohjelmaa. Ohjelma tulee sisältämään talousvaikutuksiltaan merkittävien palvelujen istuttamisen niin sanottuihin arvokoreihin. Arvokoreissa läpivalaistaan kunkin palvelun toimintaa ja taloutta ja niiden merkitystä kunnan talouteen ja palveluihin. Tavoitteena on kunkin palvelun uudistaminen. Taloustilanteen ja palvelujen muutosten vuoksi kunta käy tammikuun 2026 aikana Yt-neuvottelut.

Petäjaveden kunnan taloudessa on merkittävänä huolenaiheena kunnan velkaantuminen. Se on jatkunut monien vuosien ajan. Tilanteen vakavuutta lisää se, että kun velkaa maksetaan uudella velalla, niin velkamäärä kumuloituu vuosi toisensa jälkeen. Tällaisen kehityksen suunta on saatava katkeamaan. Kunnan tilinpäätökset on saatava ylijäämäiseksi, jotta ylipäättään voidaan lyhentää lainoja, alentaa korkomenoja ja päästä panostamaan kunnan elinvoimaisuuden kehittämiseen.

Syksyn talousarviovalmistelu on ollut vaativuudessaan silmiä avaava, mutta samalla vahvasti eteenpäin katsova. Olemme todenneet, että oikotietä talouden tasapainon saavuttamiseen ei ole, vaan meidän on yhdessä löydettävä riittävät sekä oikeansuuntaiset ja rohkeatkin toimenpiteet talouden vahvistamiseksi.

Valtio käynnisti vuoden 2024 aikana selvitysmiesten johdolla valtionosuusjärjestelmän uudistamisen, jonka tavoitteena oli saada uusi valtionosuusjärjestelmä kuntien käyttöön vuoden 2026 alusta. Kuitenkin erilaiset eturistiriidat siirsivät uudistuksen ainakin vuodelle 2027.

Vuoden 2025 aikana toteutetut kuntavaalit ovat takana. Äänestäjät ovat kertoneet mielipiteensä ja siltä pohjalta on valittu uudet päättäjät. Valtuustokauden alussa ollaan aina uuden edessä ja oikean asennon sekä avoimen vuorovaikutuksen löytäminen heti kauden alusta asti on erityisen tärkeää.

Petäjaveden vastavalitut valtuusto ja kunnanhallitus ovat saaneet tuntumaa kunnan tilanteesta heti toimintansa alkukuukausina. Vuoden 2026 talousarviota rakennettaessa, päättäjät saavat päätöksenteon tueksi valmisteilla olevan talouden tasapainottamisohjelman, valmisteilla olevan uuden strategian, elinvoimaisuuden ja yrittäjyyden strategian, sekä kuntakonsernin

tytäryhtiöiden strategioiden valmistelutyöt. Huomionarvoista on myös se, että uuden kunnanjohtajan ja talouspäällikön virkojen täyttäminen on päätettävänä vuoden 2026 alussa.

Pelkästään kunnan talouden tasapainottamisella ei päästä riittäviin tuloksiin. Tarvitaan lisäksi kunnan elinvoimaisuuteen ja yrittäjyyteen sekä uusiin innovatiivisiin hankkeisiin panostamista. Hyvä kuntakuva on meille kultaakin kalliimpi asia, koska se ruokkii uusien asukkaiden ja yritysten sijoittumista Petäjävedelle.

Puhutaan kunnan vetovoimaisuudesta ja pitovoimaisuudesta. Mikäli nämä kaksi asiaa ovat erinomaisessa kunnossa, niin Petäjäveden kunnalla ei tulevaisuudessa ole "hätäpäivää". Näin minä uskon ja tiedän, että tähän samaan mielipiteeseen on jokaisen kuntalaisen helppo yhtyä.

Viime vuodet ovat osoittaneet, että äkillisiinkin muutoksiin on sopeuduttava ja toimintaa on nopeastikin uudistettava. Tulevaisuuteen tulee kuitenkin suhtautua luottavaisin ja innostunein mielin. Talousarvion ja toimintasuunnitelman laadinta on kunnallishallinnossa suurimpia ja tärkeimpiä valmisteluponnistuksia. Haluan lämpimästi kiittää talousarvion valmisteluun osallistunutta henkilökuntaa ja luottamushenkilöitä aloitteellisuudesta ja ohjauksesta sekä kuntalaisia, yhdistyksiä, yrityksiä ja muita yhteistyökumppaneita ideoistanne, palautteestanne, sitoutumisestanne ja tekemisestänne.

Petäjävedellä yhteen hiileen puhaltava yhteisömme ja positiivinen tekemisen kulttuuri takaavat käsillä olevien muutosten onnistuneen toteuttamisen. Erilaisia näkökulmia ja ideoita yhteen sovittamalla saadaan aikaiseksi paras lopputulos. Vastuullisella, mutta samaan aikaan rohkealla, kaikkien kuntalaisten hyväksi tehdyllä työllä kuntamme menestyy, näin uskon.

Hyvää talousarviovuotta 2026!

Teppo Sirniö
vt. kunnanjohtaja

Kansantalouden kehitys

Valtiovarainministeriön (VM) taloudellisen katsauksen mukaan Suomen talous toipuu hitaasti, mutta kasvun merkkejä on näkyvissä. Vuonna 2024 BKT kasvoi 0,4 %, ja ennusteen mukaan kasvu jatkuu vuonna 2025: +1,0 %, vuonna 2026: +1,4 % ja vuonna 2027 +1,7 %. Varsinkin vähäinen yksityisen kulutuksen kasvu jarruttaa talouden elpymistä. Kotitalouksien ostovoima kasvaa, mutta pelko työttömyydestä syö luottamusta tulevaisuuteen.

Inflaation hidastuminen ja korkojen lasku ovat parantaneet kotitalouksien ostovoimaa, mutta epävarmuus on ohjannut lisätuloja säästämiseen kulutuksen sijaan. Investoinnit kasvavat erityisesti energiasiirtymän ja puolustushankkeiden myötä.

Erityisesti yksityiset ja julkiset investoinnit kasvattavat kysyntää ja talouden tuotantoa tänä vuonna. Kasvava tuotanto vaatii vähitellen yrityksiin lisää työvoimaa. Kun työllisyys alkaa kasvaa ja työttömyys vähentyä, kotitalouksien kuva tulevaisuudesta kirkastuu. Ne alentavat säästämistään ja kulutus alkaa kasvaa. Ennusteessa näin käy enenevästi vuoden 2026 aikana.

VM:n mukaan vastikään uudistetut EU:n ja hallituksen esittämät uudet kansalliset julkista taloudenpitoa ohjaavat säännöt vaativat, että velka kääntyy kestävästi alenevalle uralle suhteessa BKT:hen. Jotta vauhti olisi riittävä, puolustusmenojen ja velanhoitomenojen kasvu täytyy kattaa ja julkisen talouden alijäämää pienentää useilla miljardeilla nykyisestä lähelle tasapainoa seuraavien vaalikausien aikana. Kun tässä onnistutaan, talous kasvaa ja velkasuhde alenee. Kokonaisuus vaatii seuraavina vaalikausina lisää menojen priorisointia, lisää säästöjä, lisää verotuksen kiristämistä yhtäällä ja kenties keventämistä toisaalla. Tässä on entistä vaikeampi edetä ilman, että julkisen vallan palvelulupaus sovitetaan talouden voimavarojen kasvun asettamaan budjettirajoitteeseen. Palvelulupaus on poliittinen arvovalinta. Lisäksi talouden ja hyvinvointivaltion rakenteita pitää muuttaa edelleen niin, että työtä, osajia ja pääomaa on tarjolla ja ne liikkuvat entistä tehokkaammin taantuvilta aloilta tuottamattomista kohteista nouseville aloille tuottavampiin kohteisiin. Positiivista taloustulevaisuuden ennustamista heikentää Suomen joutuminen EU:n tarkkailuluokalle valtiontalouden liian suuren alijäämän johdosta.

Työllisyys ei ole vielä kääntynyt kasvuun, mutta ennusteen mukaan tilanne paranee vuodesta 2026 alkaen. VM ennakoi työttömyysasteen olevan vuonna 2025: 9,4 %, vuonna 2026: 9,0 % ja edelleen vähenevän vuonna 2027: 8,4 %:iin.

Julkisyhteisöjen alijäämä suhteessa BKT:hen ennakoidaan olevan vuonna 2025 4,3 %, vähenevän vuonna 2026: 3,6 %:iin ja edelleen vuonna 2027: 3,1 %:iin.

Velkasuhde vakiintuu hetkellisesti vuonna 2027, mutta kääntyy jälleen kasvuun ja ylittää 90 % vuonna 2029. Kestävyysvaje on noin 2 % suhteessa BKT:hen eli noin 7 mrd. euroa vuoden 2029 tasolla. Maailmantalouden näkymät ennakoidaan olevan varovaisen myönteiset, vaikkakin epävarmat. Euroopassa talouskasvu elpyy inflaation hidastuessa ja investointien kasvaessa. Yhdysvaltojen näkymät ovat heikkomat. Maailman tavarakaupan kasvua hidastaa Yhdysvaltojen tullipolitiikka, mutta kasvun ennakoidaan elpyvän nousevien talouksien vetämänä.

Kuntatalouden kehitys

Valtionvarainministeriön laatiman kuntatalousohjelman 2026 mukaan kuntien taloustilanne heikkeni vuonna 2024 edelliseen vuoteen verrattuna. Heikkenemistä selittää vuonna 2023 toteutunut sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus, jonka yhteydessä maksettiin kuntien taloutta vahvistaneita kertaluonteisia eriä.

Orpon hallituksen linjaamien toimenpiteiden yhteisvaikutuksena VM arvioi kuntatalouden heikkenevän noin 170 milj. eurolla vuonna 2026 vuoteen 2025 verrattuna. Vuoden 2026 kuntataloutta heikentävät erilaiset valtiontalouden sopeutustoimet, joiden nettovaikutus on noin 200 milj. euroa.

VM:n mukaan Suomen talouden toipuminen on ollut hidasta ja verotulot ovat kehittyneet vuonna 2025 heikosti. Pari vuotta jatkunut heikko työmarkkinasuhdanne ei osoita kohenemisen merkkejä. Työttömiä on selvästi edellistä vuotta enemmän, noin 9,4 % työvoimasta. Työllisyystilanteen ennakoitaan kuitenkin kohenevan vuodesta 2026 alkaen. Heikon suhdannetilanteen vuoksi verotuloennusteita on madallettu vuoden 2025 aikana. VM:n arvion mukaan vuonna 2025 kuntien vuosikatteet supistuvat, mutta ne riittänevät kuitenkin kattamaan poistot. Vuonna 2026 kuntatalouden näkymien arvioidaan pysyvän heikkoina. Kevään 2025 palkkasopimus kasvattaa kuntatalouden kustannuksia selvästi. Sopimuskorotusten vuoksi kuntien työvoimakustannukset nousevat 2025 noin 2,8 %, vuonna 2026 3,2 % ja vuonna 2027 3,9 %:iin. Tämä kustannusten kehitys lisää taluspaineita palveluvaltaisella kuntasektorilla, jossa henkilöstömenojen osuus on suuri.

Verotulojen arvioidaan kasvavan vuonna 2026 suhdannetilanteen kohentuessa, mutta kuntatalouden tulojen kehitystä hidastaa valtionapuihin kohdennetut vähennykset. Lisäksi sote-kiinteistöjen uudelleenjärjestelyt uhkaavat vähentää kuntien vuokratuloja. Tulojen ja menojen epätasapainon arvioidaan syvenevän. Tämän epätasapainon arvioidaan helpottavan hieman vuonna 2028, kun hallitusohjelman mukainen indeksijarru peruspalvelujen valtionosuuteen ja sote-uudistuksen määräaikaiset vähennykset vuoden 2023 tehtyihin valtionosuuksiin poistuvat. Vuonna 2026 VM arvioi kuntien verotulojen kasvavan 5,2 % edellisvuodesta. Kuntien kunnallisveron arvioidaan olevan noin 10,7 mrd. euroa, yhteisöveron 1,7 mrd. euroa ja kiinteistöveron 2,38 mrd. euroa.

VM:n mukaan laskennallinen kunnallisveroprosentin korotuspaine kasvaa kaikissa kuntakokoryhmissä, mutta maltillistuu vuoteen 2029 mentäessä. Isoimmat korotuspaineet kohdistuvat painelaskelman perusteella vuosiin 2026 ja 2027 ja koskevat kaikkia kuntakokoryhmiä. Korotuspaine kasvaa lähivuosina erityisesti väestöään menettävissä ja vanhemman väestön kunnissa, joissa veroprosentit ovat pääsääntöisesti jo nyt valtakunnallista keskitasoa korkeammat. Veropohjan rapautuminen voi olla kasvava uhka varsinkin pienemmissä kuntakokoryhmissä.

Kehyskauden loppua kohden mentäessä kaikkien kuntakokoryhmien toiminnan ja investointien rahavirta painuu negatiiviseksi koko maan tasolla. Kuntaryhmien välillä on kuitenkin suuria eroja. Heikkenevää toiminnan ja investointien rahavirtaa tarkasteluperiodilla selittävät merkittävältä osin nettoinvestointien pysyminen korkealla tasolla erityisesti suurissa kaupungeissa sekä valtionosuuksiin tehtävät leikkaukset. Vuonna 2025 negatiivisen vuosikatteen kuntia on arvion mukaan seitsemän, mikä on hieman vähemmän kuin edeltävänä

vuonna. Negatiivisen vuosikatteen kuntien lukumäärä kasvaa kuitenkin merkittävästi ensi vuodesta alkaen. Näistä suurin osa on alle 2 000 asukkaan kuntia.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

VÄESTÖ

Kunnan väkimäärä on ollut viime vuosina laskusuunnassa.

	Väestöllinen huoltosuhde	Alle 15-vuotiaiden osuus, %	Yli 64-vuotiaiden osuus, %	15–64-vuotiaiden osuus, %	Keski-ikä, molemmat sukupuolet
Petäjävesi					
2016	74,7	19,8	22,9	57,2	43,1
2017	75,3	19,5	23,4	57,0	43,4
2018	77,0	19,7	23,8	56,5	43,6
2019	78,1	19,4	24,5	56,2	43,9
2020	77,6	18,9	24,8	56,3	44,4
2021	76,5	18,4	25,2	56,7	44,8
2022	75,7	17,5	25,6	56,9	45,0
2023	75,3	16,7	26,2	57	45,6
2024	73,4	15,7	26,7	57,7	45,5
2025	72,6	15,1	26,9	57,9	45,8
2026	73,3	14,6	27,7	57,7	46,2

Talousarviovuoden 2026 ennusteväkilukuna on käytetty Tilastokeskuksen väestöennusteen mukaista lukua 3.458 asukasta.

Kunnan väestö ikääntyy ja ikääntymisen myötä väestöllinen huoltosuhde heikkenee. Tilastokeskuksen väestöennuste on päivitetty viimeksi syyskuussa 2024 ja väestöennuste ennakoi jatkuvaa väestön vähenemistä vuoteen 2045 saakka. Väestöennuste päivittyy kolmen vuoden välein.

Tilastokeskuksen väestöennuste vuoteen 2040, toteutunut väkiluku 2021–2022

ikä	2022 tot.	2023 tot.	2024*)	2025*)	2030*)	2035*)	2040*)	2045*)
0-14	663	625	583	529	433	411	408	409
15–64	2079	2122	2134	2029	1883	1770	1761	1727
65-	948	961	968	945	973	979	931	932
Yhteensä	3651	3708	3685	3503	3289	3160	3100	3068
Huoltosuhde	77,5	76,8	73,4	72,6	74,7	78,5	76,0	77,6

*) Tilastokeskuksen väestöennuste 2024

ASUMINEN

Vuokra-asuminen

Petäjaveden kunnan vuokra-asuntokanta on kunnan kokonaan omistamassa Petäjaveden Tähtiasunnot Oy:ssä. Vanhusten palveluasuntoja on Kiinteistö Oy Ankkurissa, jossa kunnan omistus on yli 50 %. Lisäksi vanhusten palveluasuntoja omistaa Petäjaveden Vanhusten Tuki ry. Petäjaveden Tähtiasunnot Oy:n hallitus on päättänyt aloittaa selvityksen yhtiön toiminnan uudistamiseksi. Selvitys valmistuu vuoden 2026 alussa.

Olemassa olevien vuokra-asuntojen kuntoon kiinnitetään erityistä huomiota, jotta ne pysyvät houkuttelevana asuntovaihtoehtona. Myös vuokra-asuntojen käyttöasteeseen tulee kiinnittää huomiota.

Omistusasuminen

Kunnan rakennuslupien ja asuntorakentamisen määrä on pysynyt alhaisena.

Rakennusluvut asuinrakennuksille 2014-2024

2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
3	8	6	7	5	6	5	6	4	1	4

Vuonna 2024 rakennuslupia myönnettiin kolmelle asuinrakennukselle sekä yhdelle rivitalolle. Syksyllä 2025 vuoden (2026) talousarvion laadintavaiheessa uusia asuinrakennuksien lupia on myönnetty kaksi ja vireillä on kolme asuinrakennuksen lupaa. Vuonna 2026 rakentamisen odotetaan vähitellen elpyvän.

Valtuuston hyväksymä rakentajaraha on voimassa 31.5.2027 saakka. Rakentajarahan tavoitteena on madaltaa kynnystä tehdä rakentamispäätös Petäjävedelle ja helpottaa uusien asukkaiden ja yritysten sijoittumista kuntaamme. Rakentajarahan ehtoja muutettiin keväällä 2025.

Käynnissä olevan Palvalahti - Kintaus osayleiskaavan päivitys valmistunee vuoden 2026 aikana.

Osayleiskaavalla pyritään edistämään Kintauden alueen tonttitarjontaa. Omistusasumisen monipuolistamiseksi kunnan uuteen elinvoimaisuuden ja yrittäjyyden strategiaan kirjoitetaan työkaluja tilanteen kehittämiseksi positiivisempaan suuntaan.

ELINKEINOT JA TYÖLLISYYS

Petäjaveden työpaikkaomavaraisuus on 52 %, mikä on Keski-Suomen alhaisin. Keskuskaupunkien kehyskunnissa on työpaikkaomavaraisuus usein alhainen ja pendelöinti suurta keskuskaupunkiin. Vuonna 2023 Petäjaveden työllisistä ulospendelöivien osuus oli 65,3 %. Ulospendelöivistä 65 % käy työssä Jyväskylässä.

Kunnassa suurin työnantaja on Petäjaveden kunta, toiseksi suurin työnantaja Petäjävedellä on Keski-Suomen hyvinvointialue.

Työllisyys ja työvoima	
Työllisyysaste 2023	73,8 %
Työttömyysaste 8/2025	11,4 %
Alueella olevat työpaikat 2023	747
Työpaikkaomavaraisuus 2023	52,2 %
Alkutuotannon työpaikat 2023	11,9 %
Jalostuksen työpaikat 2023	17,4 %
Palvelujen työpaikat 2023	68,4 %
Aloittaneet yritykset 2024	11
Lopettaneet yritykset 2024	11
Työvoiman määrä 9/2024	1 635
Työvoiman määrä 8/2025	1 638
Korkea-asteen tutkinnon suorittaneet 15 vuotta täyttäneistä, 2024	28,2 %
Vähintään toisen asteen tutkinnon suorittaneet 15 vuotta täyttäneistä, 2023	75,6 %

Lähde: <https://stat.fi/tup/alue/kuntienavainluvut.html#?year=2023&active1=KU592>

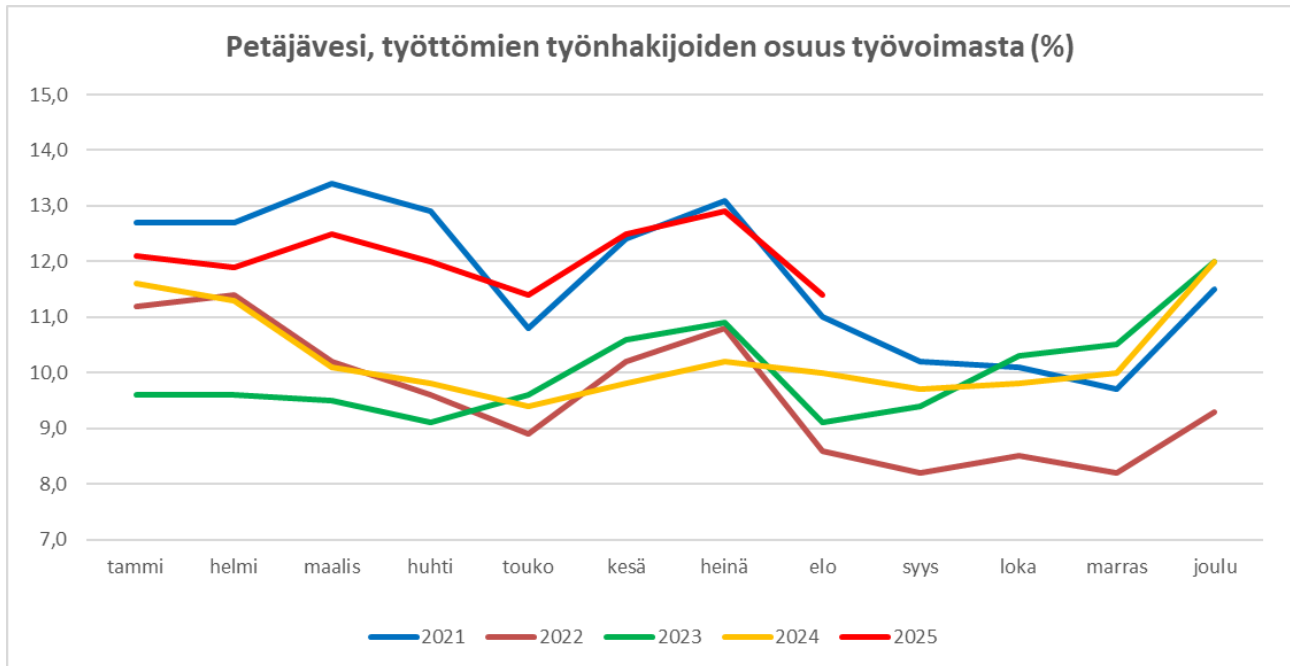
Työllisyys

Elokuun lopussa 2025 työttömiä oli 11,5 % työvoimasta, kun koko Keski-Suomessa työttömiä oli 13,4 %. Työttömiä työnhakijoita oli yhteensä 187 henkilöä ja heistä pitkäaikaistyöttömiä oli 68 henkilöä. Vuonna 2024 vastaavaan aikaan työttömiä työnhakijoita oli 163 henkilöä, joista pitkäaikaistyöttömiä oli 53 henkilöä. Työvoimaa oli elokuussa 2025 yhteensä 1638 henkeä.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025 *
Työttömyysaste %	16,0	14,7	11,0	9,6	12,1	13,3	12,0	9,3	12,0	12,0	11,4
Pitkäaikaistyöttömiä työttömistä %	30,4	37,3	11,4	18,2	17,8	28,6	32,9	24,8	22,3	32,1	36,4
Alle 25-vuotiaita työttömistä %	14,5	13,5	11,4	12,3	13,0	11,8	4,5	8,9	10,7	8,1	10,7
Yli 50-vuotiaita työttömistä %	36,0	43,8	39,9	41,2	42,3	41,5	47,7	40,1	47,7	45,9	45,5

Lähde: https://pxdata.stat.fi/PxWeb/pxweb/fi/StatFin/StatFin__tyonv/

*) 31.8.2025

Lähde:

https://pxdata.stat.fi/PxWeb/pxweb/fi/StatFin/StatFin_tyonv/statfin_tyonv_pxt_12tf.px/table/tableViewLayout1/

Tilastokeskus / StatFin

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, TE-palvelut / Työllisyyskatsaus

TALOUSARVION SÄÄNTÖPERUSTA

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (*suunnitelmakausi*). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet, jotka ovat valtuuston nähden sitovia eriä. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Siihen tehtävistä muutoksista päättää valtuusto.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Taloussuunnitelmassa tulee päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan kriteerejä on uudistettu. Jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää säädetyssä määräajassa ja jos asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kunnan viimeisessä konsernitilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneenä vuonna vähintään 500 euroa voidaan käynnistää arviointimenettely. Lisäksi arviointimenettely voidaan käynnistää, jos rahoituksen riittävyyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat talouden tunnusluvut ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet seuraavat raja-arvot:

1. kunnan konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 prosenttia.
2. kunnan tuloveroprosentti on vähintään 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti
3. asukasta kohden laskettu kunnan konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä ylittää kaikkien kuntien konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden keskimääräisen määrän vähintään 50 prosentilla
4. konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8

Vuoden 2024 tilinpäätös

Kunnan yli-/alijäämä €/as	344
Kuntakonsernin yli-/alijäämä €/as	618
Kuntakonsernin vuosikate % poistoista	38
Tulovero-%	9,90
Kuntakonsernin lainat ja vuokravastuut, €/as	7 940
Kuntakonsernin lask. lainanhoitokate	0,37

Kuntalaissa määritellään edelleen tunnuslukujen raja-arvot, jotka kuvaavat kunnan erityisen vaikeaa taloudellista asemaa. Kuntien olisi tarpeen tunnistaa myös tilanteet, joissa kunta on lähellä raja-arvon täyttymistä. Hallituksen esityksessä on esitetty myös väljemmät raja-arvot (ns. keltaiset valot), jotka eivät vielä johda arviointimenettelyn käynnistämiseen, mutta joiden täytyessä kunnan tulisi kiinnittää erityisiä huomioita taloutensa kehitykseen ja analysointiin. Talouden tasapainossa pitäminen edellyttää huolellista taloudenhoitoa, kun kunnan oman

toiminnan tuotot ovat supistuneet ja kunnan velkamäärä on kasvussa, sillä vuosikate ei riitä kattamaan kunnan investointeja.

YLEINEN TALOUDELLINEN TILANNE

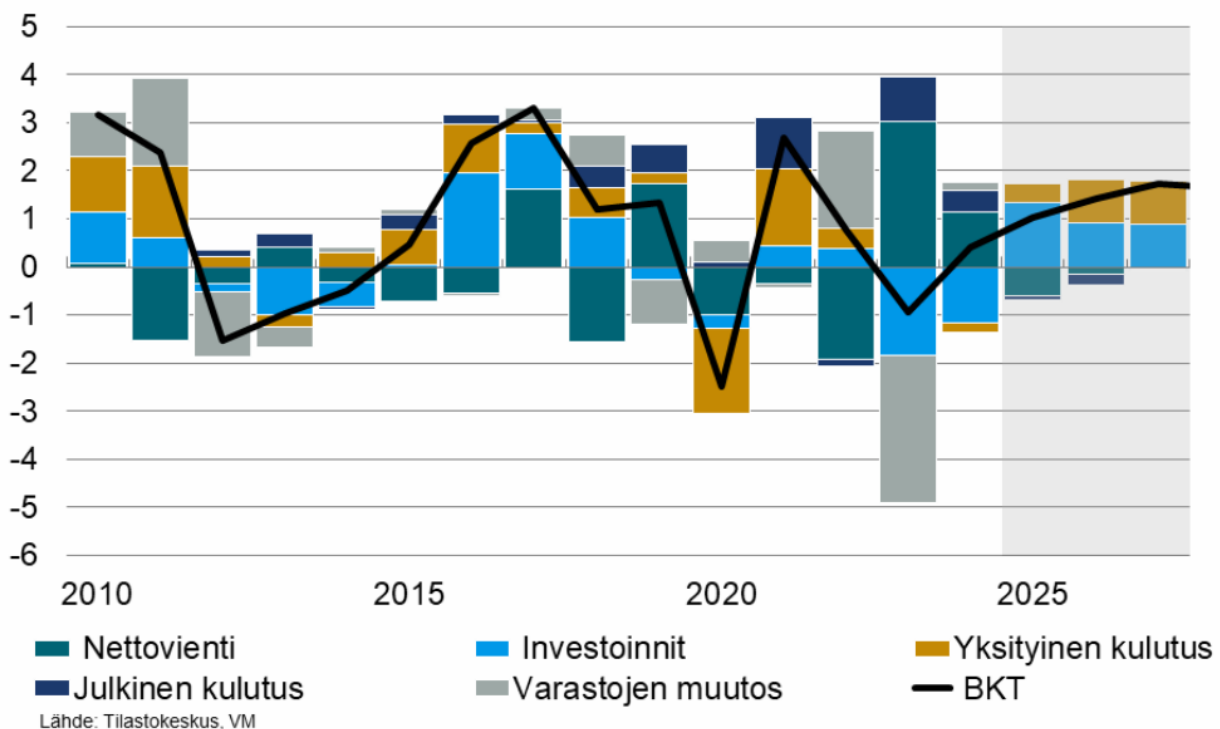
Talouden suhdannenäkymät vuosina 2025–2027

Suomen talouden toipuminen on ollut hidasta, mutta merkkejä nopeammastakin kasvusta on. Inflaation selvä hidastuminen ja korkojen lasku ovat parantaneet kotitalouksien ostovoimaa sekä Suomessa että vientimarkkinoilla. Talouden epävarmuus on kuitenkin kotimaassa ohjannut toistaiseksi lisätuloja enemmän säästämiseen kuin kulutukseen. Investoinneissa on odotettavissa nopeampaa kasvua, sillä energiansiirtymään ja puolustukseen liittyvät hankkeet lisäävät investointeja merkittävästi ennustejaksolla. Suurelta osin investointeihin liittyi myös viime vuoden talouskasvun tarkentuminen tilastoissa. Odotusten ja ennakkotietojen vastaisesti Suomen talous ei enää supistunutkaan viime vuonna, vaan kasvoi 0,4 prosenttia.

Talouskasvua hidastavat Yhdysvaltojen asettamat tullit. Talouskasvun kannalta on suotuisaa, että EU:n asettamat vastatoimet ovat jäämässä vähäisiksi ja tehdyt tullisopimukset joka tapauksessa vähentävät epävarmuutta. Kysyntää vientimarkkinoilla tukevat Euroopan kasvavat panostukset puolustukseen ja infrastruktuuriin. Vuonna 2025 bruttokansantuotteen (BKT) ennustetaan kasvavan 1,0 prosenttia, 1,4 prosenttia vuonna 2026 ja 1,7 prosenttia vuonna 2027.

Suomen BKT ja kysyntäerät

vuosimuutos ja kontribuutio, %

Lähde: VM

Työllisyydessä ei ole tapahtunut käännettä kasvuun alkuvuoden aikana. Tuotannon kasvun myötä työllisyystilanteen odotetaan kuitenkin paranevan ensi vuodesta lähtien. Vuositasolla työllisiä on tänä vuonna hieman viimevuotista vähemmän ja työttömiä selvästi enemmän, noin

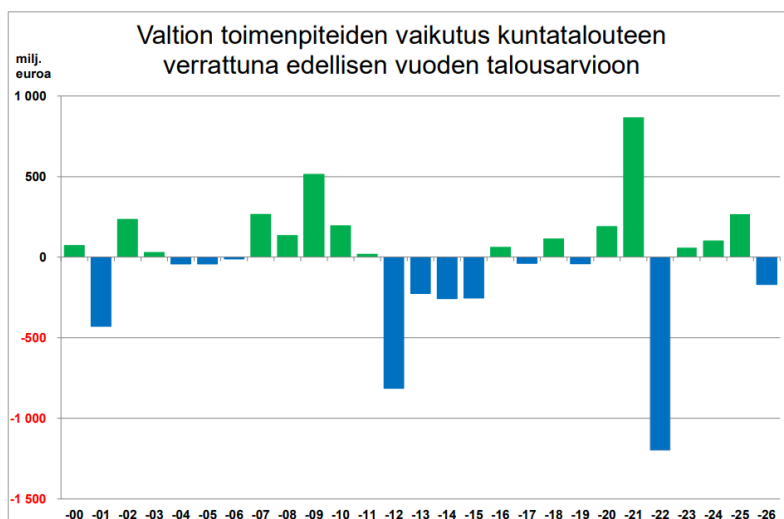
9,4 prosenttia työvoimasta. Ensi vuonna työllisten määrä arvioidaan kasvavan ja työttömyyden laskevan 9,0 prosenttiin. Myös vuonna 2027 työllisyyden kasvu jatkuu ja työllisyysasteen (20–64-vuotiaat) arvioidaan nousevan 77,3 prosenttiin.

Heikosta työllisyysilanteesta huolimatta työvoiman määrä on kasvanut viime vuosina reippaasti ja alkuvuonna työvoiman määrä on kääntynyt uudelleen kasvuun. Työmarkkinoilla on paljon tilaa työllisyyden kasvulle. Työvoiman määrää lisäävät hallituksen työllisyystoimet ja maahanmuutto. Vaisun kysynnän takia työvoiman määrän kasvu on toistaiseksi näkynyt kuitenkin ennen muuta työttömyyden nousuna.

Palkkojen nousuvauhti nopeutuu ensi vuonna uusien työehtosopimusten seurauksena. Reaalipalkkojen odotetaan saavuttavan vuoden 2021 tason vuonna 2027. Kotitalouksien yhteenlaskettu ostovoima kasvaa hitaasti vuonna 2025 heikon työllisyysilanteen, sosiaalietuuksien leikkausten sekä arvonlisäverokantojen noston seurauksena. Vuonna 2026 ostovoimaa kasvattavat työehtosopimusten mukaiset palkankorotukset sekä ansiotuloverotuksen aleneminen.

Lähde: Taloudellinen katsaus syyskuu 2025 - Valtiovarainministeriö

KUNTATALOUDEN KEHITYS

- Valtion toimenpiteiden yhteisvaikutusten arvioidaan heikentävän kuntataloutta kokonaisuudessaan noin **170 milj. euroa** suhteessa edellisen vuoden talousarvioon.
- Vuoden 2026 talousarvioesityksessä kuntataloutta heikentävät erilaiset valtiontalouden sopeutustoimet. Peruspalveluiden valtionosuuteen kohdennetaan 75 milj. euron vähennys, ja myös vuonna 2026 valtionosuuden indeksikorotuksesta vähennetään yksi prosenttiyksikkö.
- Kun tarkastellaan pääministeri Orpon hallituksen päätösperäisten toimien vaikutuksia **koko vaalikauden ajalta, nettovaikutus on yhteensä noin 200 milj. euroa kuntataloutta vahvistava vuonna 2026**. Luvussa ei ole huomioitu sitä, että vuosina 2024–2025 toteutettu sosiaaliturvarahastojen säästöjen kanavoitintarkaisu kasvatti kuntien verotuloja ja vähensi kuntatyöntekijänsä maksurasitusta noin 100 milj. eurolla vuodessa.

Kuntien verotulot

- Vuonna 2026 kuntien verotulojen ennustetaan kasvavan 5,2 prosenttia vuodesta 2025.
 - Verotulojen arvioidaan olevan yhteensä noin **14,8 mrd. euroa**, josta kunnallisveron osuus noin 10,7 mrd. euroa (72 %), kuntien yhteisöveron 1,7 mrd. euroa (12 %) ja kiinteistöveron noin 2,4 mrd. euroa (16 %) sekä uuden kaivosmineraaliveron tuotosta kaivosten sijaintikuntien osuuden noin 20 milj. euroa.
- Verotulojen määrän arvioidaan kasvavan vuonna 2026 verolajeittain seuraavasti:

- kunnallisvero noin 6 %.
 - Kunnallisverokertymän kasvua selittää mm. se, että vuoden 2026 veronkevennykset kohdistuvat miltei kokonaan valtiolle, kun taas kiristyksiset kasvattavat myös kuntien verotuloja. Tämä korottaa kuntien jako-osuutta ja alentaa valtion. Toinen selittävä tekijä on vuodelta 2024 vuonna 2025 maksettavat kohtuullisen suuret veronpalautukset, jotka pienentävät vuoden 2025 kertymää ja näin nostavat kasvuprosenttia vuonna 2026.
- kuntien osuus yhteisöverosta noin 6,2 %
- kiinteistövero noin 1,1 %.

	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Kunnallisvero	9 993	10 079	10 688	11 073	11 568	12 045
Yhteisövero	1 768	1 637	1 740	1 840	1 915	1 982
Kiinteistövero	2 334	2 352	2 379	2 428	2 511	2 578
Kaivosmineraalivero	19	19	20	21	21	21
Yhteensä	14 114	14 087	14 827	15 362	16 015	16 626
Manner-Suomen keskimääräinen kunnallisvero-prosentti	7,46	7,54	7,54	7,54	7,54	7,54
Kuntien osuus yhteisöveron tuotosta	23,69	23,65	22,84	25,49	25,80	26,08

Lähde: Kuntatalousohjelma keskeinen sisältö 22.9.2025.pptx

Petäjävesi - hyvinvointia & elinvoimaa

Rakennamme arvopohjalle

Vastuullisuus

Kokonaiskestävyys
Asiakaslähtöisyys

Yhteisöllisyys

Osallisuus
Yhteistyö

Rohkeus

Kokeilukulttuuri
Kehittäminen

Joustavuus

Ketteryys
Palveluvalmius

Elinvoima

- Kuntaan rakennetaan 2026 uusi yrittäjyyden ja elinvoimaisuuden strategia
- Kuntataloutta vahvistava kehittäminen
- Kunnan vahvuuksien esiin nostaminen
- Kuntalaisten asuminen ja hyvä arki
- Yhteistyö yrittäjien ja yhteisöjen kanssa
- Monipuolinen maankäyttö
- Toimivat liikenneyhteydet
- Vanhan kirkon vetovoimaisuus
- Matkailun edistäminen

Hyvinvointi

- Talousviisaus päätösten ja toiminnan kivijalkana
- Kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen
- Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö
- Yhdessä järjestöjen ja kuntalaisten kanssa
- Toimivat tilat ja virkistyspaikat
- Viihtyisä asuinympäristö ja puhdas luonto
- Palveleva sivistyskunta
- Monipuolinen kulttuuritarjonta

Kunnan strategia uusittiin valtuustokauden alussa syksyllä 2021, kunnanvaltuusto hyväksyi kuntastrategian 27.9.2021 § 76. Strategiaa päivitettiin syksyn 2023 aikana ja valtuusto hyväksyi päivitetyn strategian kokouksessaan 18.9.2023 § 42.

Uusi kuntastrategia päivitetään alkuvuoden 2026 aikana.

Vuoden 2026 talousarvion tavoitteet on laadittu voimassa olevan kuntastrategian pohjalta ja strategian tavoitteiden toteutumista seurataan osavuositarkastuksien ja tilinpäätösten yhteydessä.

TALOUSARVION 2026 PÄÄPAINOPISTEALUEET TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Vuoden 2026 valtuustotason pääpainopistealueet ovat:

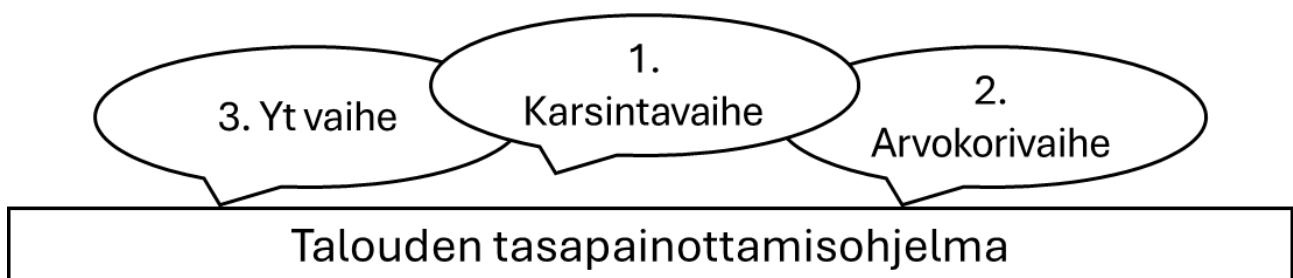
- Kuntataloutta vahvistava kehittäminen ja talousviisaus päätösten ja toiminnan kivijalkana
- Kunnan vahvuuksien esiin nostaminen
- Yhteistyö yrittäjien ja yhteisöjen kanssa
- Kuntalaisten asuminen ja hyvä arki
- Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö

PETÄJÄVEDEN KUNNAN TALOUS PÄÄPIIRTEISSÄÄN 2026-2028

Petäjäveden kunnan vuosi 2026 tulee edelleen olemaan tiukkaa talouskuurin aikaa. Rakennettavan tasapainottamisohjelman 2026 - 2028 lisäksi tulee löytää uusia rakenteellisia säästökohteita, joiden vaikutus ei ole pelkästään kertaluontoinen. Tehtävät toimenpiteet toteutetaan kuntastrategia huomioiden.

Valtionosuusuudistus on tulossa loppusyksyn 2026 aikana lausuntokierrokselle.

Kunnan käyttötalouden tervehdyttämistä jatketaan pitkäjänteisesti myös tulevien suunnitelmavuosien aikana. Se toteutetaan kolmella keskeisellä vaiheella:

Karsintavaihe

Talousarvio 2026 sisältää karsintavaiheen, jossa palvelujen rakenteita uudistetaan ja joistakin palveluista luovutaan kokonaan. Toteutettu talousarviovaiheessa.

Arvokorivaihe

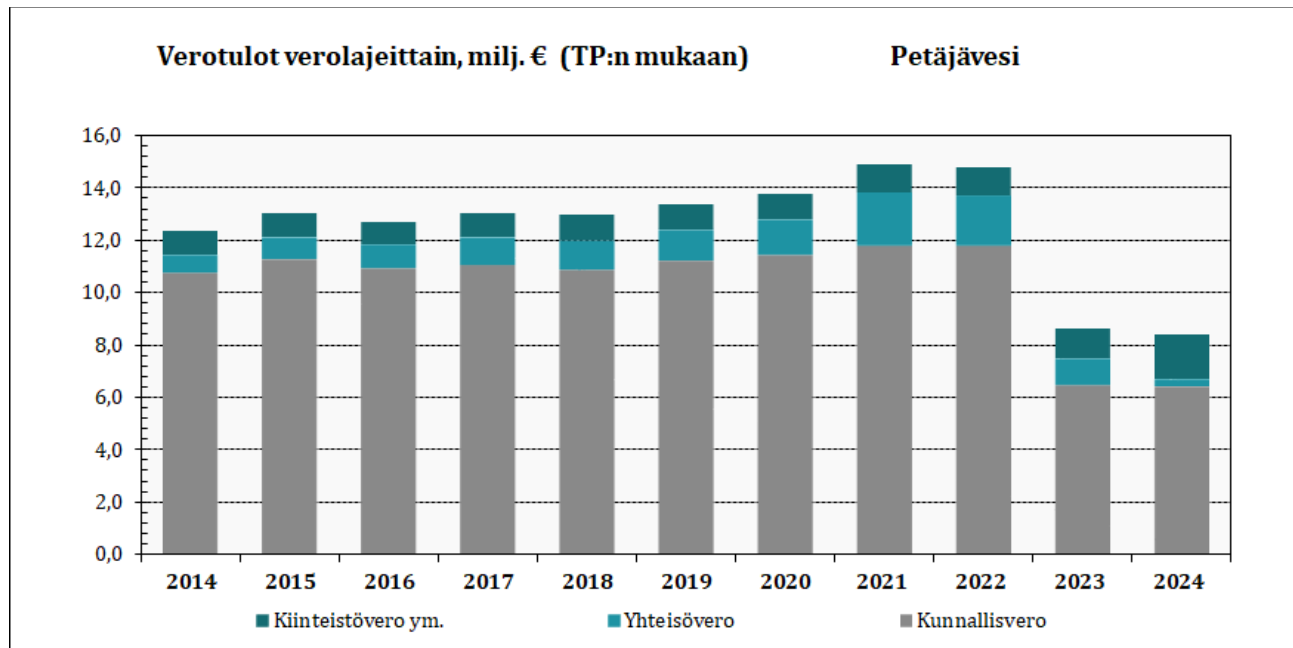
Kunnalle merkittäviä omia ja ostopalveluja laitetaan niin sanottuihin arvokoreihin, joissa niiden toimintaa, taloutta, palvelun muutostarvetta läpivalaistetaan ja tarkastellaan uudesta näkökulmasta. Muutosesitykset tuodaan valtuuston päätettäväksi keväällä 2026.

Yt-vaihe

Vuoden 2026 alussa toteutetaan Yt-neuvottelut. Neuvottelun tuloksista ja mahdollisista toimenpiteistä päätetään alkuvuodesta

Tämä talousarvioasiakirja sisältää marraskuussa toteutetun karsintavaiheen. Yt- ja arvokorivaiheet rakennetaan alkuvuodesta 2026.

VEROTULOT

VEROTULOARVIO (1000 €)						
TILIVUOSI	2023	2024	2025**	2026**	2027**	2028**
Verolaji						
Kunnallisvero	6 495	6 433	6 806	6 992	7 195	7 430
Yhteisövero	916	344	578	693	660	693
Kiinteistövero	1 144	1 669	1 137	1 204	1 204	1 204
VEROTULO KIRJATTAVA	8 555	8 446	8 521	8 889	9 059	9 327
<i>Muutos %</i>	-42,3	-1,3	0,9	4,3	1,9	3,0

Seuraavassa taulukossa on kuvattu kuntalaisten verotettavien ansiotulojen sekä tuloveroprosentin ja efektiivisen kunnallisveroasteen kehitys. Verotettavat ansiotulot vuonna 2026 ovat 92 805 miljoonaa euroa (Verokehikko 23.9.2025).

Tuloveroprosentti ja efektiivinen kunnallisveroaste										1 000 €
Verovuosi	2019	2020	2021	2022	2023	2024**	2025**	2026**	2027**	2028**
Ansiotulot	80 334	81 098	82 792	86 033	89 051	90 904	91 202	92 805	94 812	97 238
Maksettava vero	11 352	11 585	11 793	12 135	5 751	6 542	6 859	7 015	7 202	7 435
Tuloveroprosentti	21,75 %	21,75 %	21,75 %	21,75 %	9,11 %	9,90 %	9,90 %	9,90 %	9,90 %	9,90 %
Kunnallisveroaste	14,13 %	14,29 %	14,24 %	14,11 %	6,46 %	7,20 %	7,52 %	7,56 %	7,60 %	7,65 %
Erotus	7,62 %	7,46 %	7,51 %	7,64 %	2,65 %	2,70 %	2,38 %	2,34 %	2,30 %	2,25 %

Kiinteistöveron perusteet vuodelle 2026

	Prosentti	Vaihteluväli	Kiinteistöverokanta 1000 euroa
Yleinen kiinteistövero, rakennukset	1,35	0,92-2,00	18 518
Yleinen kiinteistövero, maa-alueet	1,35	1,30-2,00	15 378
Vakituinen asunto	0,65	0,41-1,00	91 644
Muu asuinrakennus	1,4	0,92-2,00	11 967
Voimalaitos	3,1	0,93-3,10	0
Rakentamaton rakennuspaikka	2,05	2,00-6,00	275
Yleishyödyllinen yhteisö	0	0,00-2,00	37

Verotuotot 1000€	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Tasu 2027	Tasu 2028
Kunnallisvero	6 433	6 874	6 992	7 195	7 430
Muutos %	-1,0 %	6,9 %	1,7 %	2,9 %	3,3 %
Yhteisövero	344	557	693	660	693
Muutos %	-62,4 %	61,9 %	24,4 %	-4,8 %	5,0 %
Kiinteistövero	1 669	1 156	1 204	1 204	1 204
Muutos %	45,9 %	-30,7 %	4,2 %	0,0 %	0,0 %
Verotulo yhteensä	8 446	8 587	8 889	9 059	9 327
Muutos %	-1,3 %	1,7 %	3,5 %	1,9 %	3,0 %

Tuloveroprosentit ja kiinteistöveroprosentit					
	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Tasu 2027	Tasu 2028
Tulovero %	9,9	9,9	9,9	9,9	9,9
Kiinteistöveroprosentit:					
Yleinen	1,30	1,30	1,35	1,35	1,35
Vakinaiset asunnot	0,60	0,60	0,65	0,65	0,65
Muut asuinrakennukset	1,35	1,35	1,40	1,40	1,40
Voimalaitokset	2,85	3,10	3,10	3,10	3,10
Yhdistykset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rakentamattomat maa-alueet	2,00	2,00	2,05	2,05	2,05

VALTIONOSUUDET

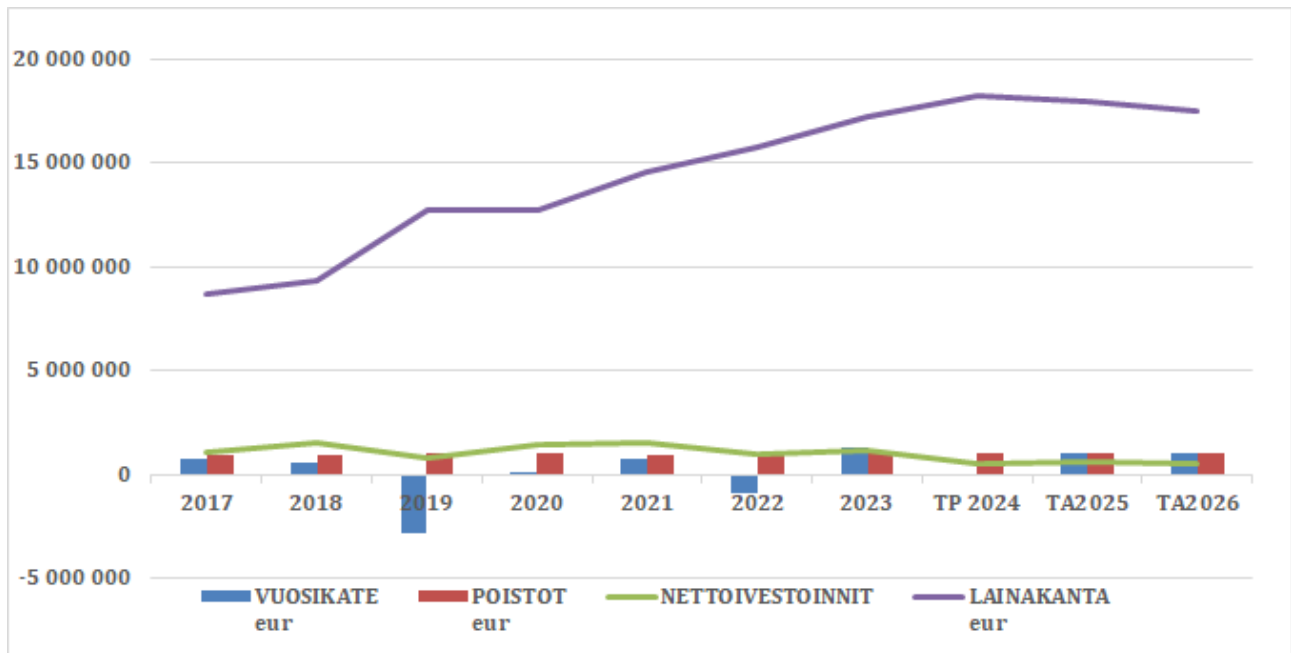
Kunnan valtionosuus koostuu kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta, veromenetysten kompensatiosta ja opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuusrahoituksesta. Lisäksi samassa yhteydessä valtionosuuksien kanssa maksetaan kunnille ja muille opetuksen järjestäjille kotikuntakorvauksia.

Vuonna 2026 Petäjäveden kunnan valtionosuudet ovat 3 723 650

Valtionosuuksien erittely	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	Talousarvio 2026
Peruspalveluiden valtionosuus	2 569 035	3 271 680	3 246 372
Siitä verotulotasaus	1 425 204	1 730 170	1 748 870
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaiset valtionosuudet	-10 118	-56 030	105 600
Verotulomenetysten korvaus	673 752	388 000	371 678
Valtionosuudet yhteensä	3 232 669	3 603 650	3 723 650

Valtionosuudet, 1000€	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Tasu 2027	Tasu 2028
Peruspalvelujen valtionosuus	2 569	3 272	3 246		
Muutos %	-35,9 %	27,4 %	-0,8 %		
siitä					
Verotulotasaus	1 425	1 730	1 749		
Muutos %	10,6 %	21,4 %	1,1 %		
Muut opetustoimen valtionosuudet	-10	-56	106		
Muutos %	-41,2 %	460,0 %	-289,3 %		
Verotulomenetysten korvaus	674	388	372		
Muutos %	-3,0 %	-42,4 %	-4,1 %		
Valtionosuus yhteensä	3 233	3 604	3 724	3 332	3 385
Muutos %	-31,0 %	11,5 %	3,3 %	-10,5 %	1,6 %

VUOSIKATE, POISTOT, NETTOINVESTOINNIT JA LAINAT

	VUOSIKATE eur	POISTOT eur	NETTOINVES TOINNIT	LAINAKANTA eur	OMAVARAISUUS ASTE %	KERTYNYT YLI- /ALIJÄÄMÄ 1000 eur	TULOVERO %
2017	764 320	981 544	1 091 981	8 688 000	57,8	8 283	21,25
2018	578 335	967 821	1 520 274	9 370 000	55,7	7 901	21,75
2019	-2 834 755	1 017 233	860 295	12 719 000	41,9	3 778	21,75
2020	42 360	1 049 290	1 500 764	12 700 000	43,3	4 540	21,75
2021	767 411	956 479	1 593 677	14 570 000	42,4	4 134	21,75
2022	-892 153	1 005 442	1 030 863	15 728 000	36,5	2 246	21,75
2023	1 324 497	1 118 826	1 157 122	17 254 543	35,3	2 341	9,11
TP 2024	-78 814	1 050 422	502 822	18 231 000	32,1	1 222	9,90
TA2025	1 027 740	1 068 210	629 000	17 950 000			9,90
TA2026	1 008 680	1 068 630	584 000	17 557 000			9,90

Resurssinäkökulmasta kunnan talous on pidemmällä aikavälillä ylijäämäinen ja kumulatiivista ylijäämää on vuoden 2024 tilinpäätöksessä 1,22 milj. euroa.

Rahastojen pääomia voidaan käyttää peruspalveluinvestointeihin tai kunnan kehittämishankkeisiin lainan ottamisen sijaan. Matalan korkotason ja sijoitusten korkean tuotto-odotusten vuoksi investointien rahoitukseen ei ole viime vuosina esitetty rahastojen purkamista, vaan rahoitusta on hoidettu kuntatodistusohjelmalla. Kunnalla on kuntatodistuksia käytössä 16,15 milj. euroa 19 miljoonan euron limiitistä. Kuntatodistusten limiitti korotettiin vuonna 2025 19 milj. euroon. Limiittiin ei talousarviossa esitetä korotuksia.

Valtionosuuksien ja verotulojen muutokset leikkaavat edelleen merkittävästi kunnan tulopohjaa. Tulevien vuosien osalta lopullinen valtionosuuksien taso ei ole vielä tiedossa, koska valtionosuusuudistus siirtyi vuodelle 2027. Vuoden 2026 aikana onkin syytä päivittää talouden

tasapainotusohjelma ja uusien säästökohteiden suunnittelua vastaamaan kunnan muuttuneita tehtäviä ja rahoitusta.

Tarvelähtöisen tulkinnan näkökulmasta kunta on pystynyt huolehtimaan lakisääteisistä palveluista kuntalaisille. Kunnan veroaste on kuitenkin mannersuomen kuntien keskiarvoa huomattavasti korkeampi. Mikäli väkiluku alenee merkittävästi työikäisestä väestöstä, tulee kunnan huoltosuhde kasvamaan edelleen.

TALOUDEN KOKONAISUUS PÄÄPIIRTEISSÄÄN SUUNNITTELUKAUDELLE 2026-2028

Yhdistelmä tuloslaskelma - rahoituslaskelma	TP	TA	TA	TS	TS
1 000 €	2024	2025	2026	2027	2028
Toimintatulot	2 595	3 240	2 633	2 686	2 740
Toimintamenot	13 983	14 015	14 031	14 079	13 972
SIITÄ:					
Henkilöstökulut	8 154	7 919	7 714	7 806	7 706
Palvelujen ostot	3 578	3 725	3 948	3 922	3 912
Toimintakate	-11 388	-10 775	-11 398	-11 393	-11 232
Verotulot	8 446	8 587	8 889	9 059	9 327
Valtionosuudet	3 233	3 604	3 724	3 332	3 385
Rahoitustuotot -ja kulut	-370	-388	-207	-250	-240
Vuosikate	-79	1 028	1 008	748	1 240
Tulorahoituksen korjauserä +/-	11	0	0	0	0
Poistot ja arvonalentumiset	1 050	1 068	1 069	1 000	980
Investointimenot yhteensä (brutto)	615	629	640	1 996	2 025
Rahoitusosuudet investointimenoihin	112	0	56		
Investointihyödykkeiden luovutustulot (brutto)	0	0	0		
Toiminnan ja investointien rahavirta	-571	399	424	-1 248	-785
Lainakanta	18 231	17 950	17 557	16 927	16 297
Tuloveroprosentti	9,90	9,90	9,90	9,90	9,90
Henkilöstön määrä	173	135	130	122	122

HENKILÖSTÖ, HENKILÖSTÖMÄÄRÄ JA VAKANSSIEN TÄYTTÖLUVAT

Vakituisen henkilöstön poistumaa hyödynnetään palvelurakenteen ja tuotantotapojen muutoksissa. Tehtäväkuvaukset päivitetään aina vakanssien vapautuessa organisaation tarpeita vastaaviksi. Sijaisia palkataan vain perusteellisen tarveharkinnan jälkeen talousarviossa varatun määrärahan puitteissa. Kuitenkin lakisääteinen resurssi on turvattava.

Henkilöstömenojen sopimuskorotuksiin on varattu 2,7 % sekä eläkemaksuihin Kevan ohjeen mukaan.

Avoimeksi tullut vakinainen virka tai toimi

Kun tehtävä täytetään toistaiseksi, luvan antaa kunnanhallitus. Valmistelu suoritetaan yhteistyössä henkilöstöhallinnon kanssa ja tehtävänkuvaus sekä ehdot tarkistetaan.

Poikkeus: jos kyseistä tehtävää koskevan kunnanhallituksen myöntämän täyttöluvan saamisesta on kulunut alle 12 kuukautta ennen tehtävän avoimeksi tuloa ja tehtävässä ja työyksikön toiminnassa ei ole tapahtunut oleellisia muutoksia, kunnanhallituksen täyttölupaa ei tarvita. Tällöin vakanssin täyttämiseksi tarvittavan harkinnan tekee vakinaisen henkilön valinnan suorittava esihenkilö. Esihenkilön tulee kirjoittaa rekrytointipäätökseen tämä perustelu.

Kun on perustellut syyt täyttää vakinainen avoimeksi tullut tehtävä määräajaisesti rajatuksi ajaksi (muutostilanne, toiminnan uudelleenarviointi, joiden johdosta ei ole varmuutta pysyvästä tarpeesta tai tehtävän lopullisesta tehtäväkuvasta), esihenkilön tulee hankkia ratkaisulle oman esihenkilönsä ja taluspäällikön tai kunnanjohtajan puolto, jonka esihenkilö kirjaa rekrytointipäätökseen.

Määräaikaiset tehtävät

Kun tehtävä on luonteeltaan määräaikainen (esim. vakinaisen henkilön sijaisuus tai muu määräaikainen tehtävä), luvan antaa valinnan suorittavan henkilön lähin esihenkilö saatuaan taluspäällikön tai kunnanjohtajan puollon asialle. Täytön edellytyksenä on, että tarvittava henkilöstöresurssi on varattu talousarvioon. Usein toistuvissa välttämättömissä rutiininomaisissa tilanteissa tätä lupaa ei tarvita. Tällaisia ovat esim. tilanteet, joissa henkilöstön sairastuttua on välttämätöntä palkata sijainen, jotta lakisääteinen resurssi turvataan. Näitä toistuvia tilanteita varten tulee olla sovittuna sijaisten ottamisen periaatteet.

Yli kolmen kuukauden kestäviin sijaisuuksiin tarvitaan aina kunnanhallituksen täyttölupa. Hakemukseen tulee kirjoittaa aina perustelut.

Koko kunnan henkilöstöä koskevat tavoitteet

Tavoite	Tavoitearvo (mittari ja vertailuarvo)	Toimenpiteet	Seuranta
Työssä kehittyminen ja kehittäminen, osaamisen vahvistaminen sekä uusien toimintatapojen käyttöönotto Työhyvinvoinnin vahvistaminen	Kehityskeskustelujen toteutuminen 100 % Tehtäväkuvat ovat ajantasaisia ja joustavia, varautuminen muutokseen myös tehtäväkuvien kautta Sairauspoissaolojen vähentyminen	Kehityskeskustelut vuosittain jokaiselle, tavoitteiden seuranta ja arviointi osana kehityskeskusteluja, tehtäväkuvien läpikäynti osana keskusteluja Varhaisen tuen mallin ja korvaavan työn mallin aktiivinen käyttö, esihenkilön oikeutta myöntää lyhyet sairauslomat käytetään	Kehityskeskustelut käyty 1x/vuosi Seurataan esihenkilötapaamisissa
	Vastausprosentti > 50 %	Henkilöstökysely työhyvinvoinnin kehittämiseksi	Toteutetaan säännöllisesti
Turvallisten työolojen varmistaminen	Jokaisella työntekijällä on hyvät ja turvalliset työtilat Wpro työtapaturmailmoitukset aktiivisesti käytössä ja käsiteltynä, ilmoitusten määrä	Säännöllinen vaarojen ja riskien arviointi Säännölliset työsuojelutoimikunnan tapaamiset	Tarvittaessa työpaikkaselvitykset

TALOUSSUUNNITELMAPROSESSI JA TASAPAINOTUSTOIMET

Vuoden 2026 talousarvion raami valmisteltiin vuoden 2025 talousarvion toteuman pohjalta ja huomioiden talouden tasapainotusohjelmassa päätetyt säästö-/kehittämistoimenpiteet, ennakkotiedot vuoden 2026 valtionosuuksista ja verotulokehityksestä. Henkilöstökuluihin raamissa huomioitiin 2,7 %:n lisäys ja muihin kuluihin on huomioitu kustannusten 2 % nousu. Tuottoihin ei ole laskettu prosentuaalista lisäystä.

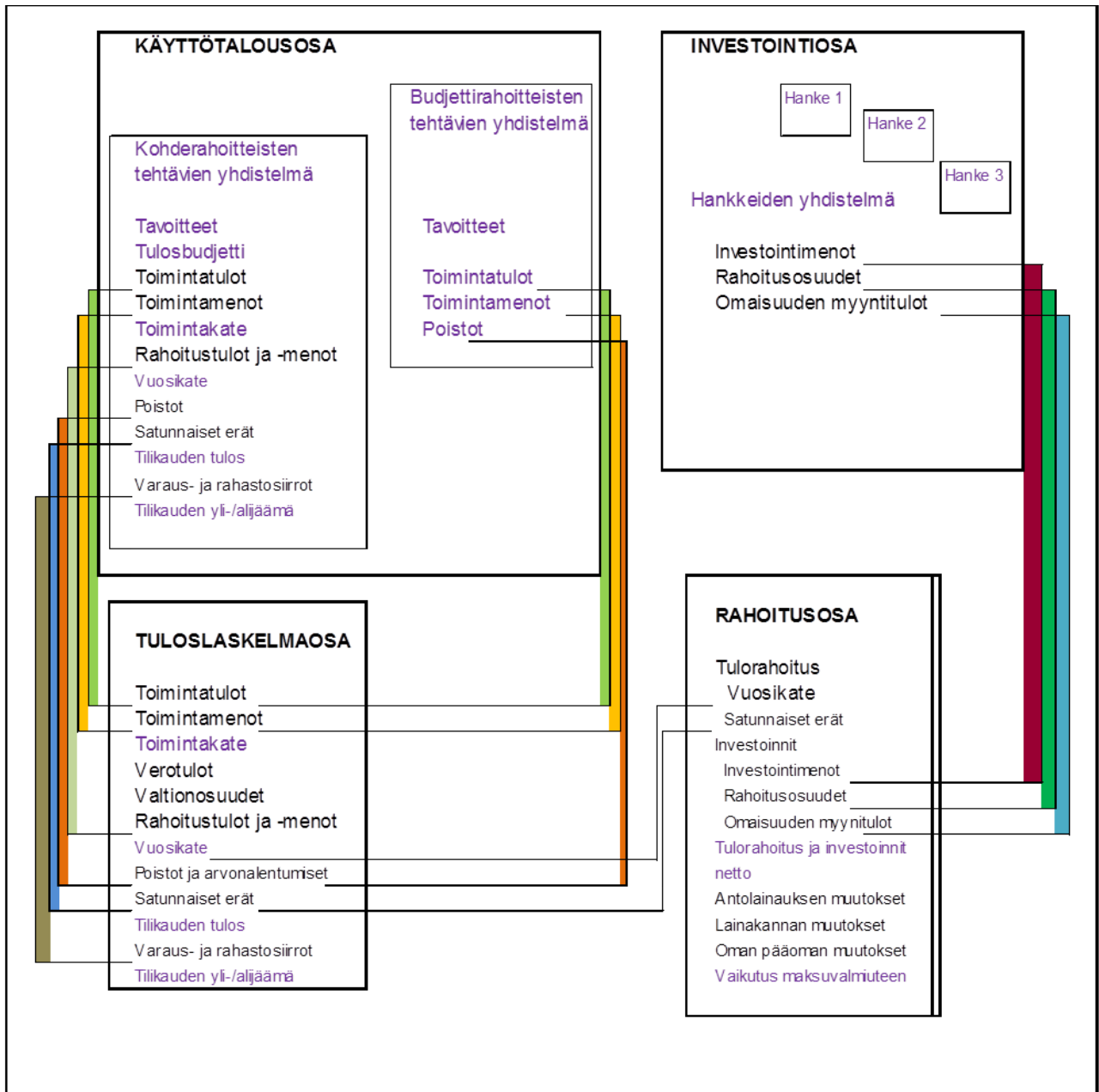
Palvelualueiden talouden tasapainotukset ovat muodostuneet mm. seuraavista toimenpiteistä:

- eläköitymisten ja muun poistuman hyödyntäminen, tehtävien uudelleenjärjestelyt, määräaikaisten tehtävien täyttämättä jättäminen sekä palvelussuhteiden sijaisuudet vain varsinaisen poissaolon ajalle
- talkoovapaiden ja muiden vapaaehtoisten palkattomien vapaiden avulla saatavat henkilöstösäästöt, lomarahojen vaihtaminen vapaaksi
- sairauspoissaolojen vähentäminen ja lyhentäminen, korvaavan työn mallin aktiivinen käyttö, työhyvinvointiin panostaminen
- tilojen aktiivinen vuokraus

- ylläpitokulujen säästötoimet (mm. energiansäästö)
- taksojen ja maksujen tarkistaminen
- aineiden, tarvikkeiden ja kaluston hankintojen kriittinen tarkastelu kaikissa yksiköissä
- seudullinen yhteistyö, palvelujen myynti toisille kunnille
- tehtävien uudelleenorganisointi
- palvelurakenteen tehostaminen

Talouden tasapainottamista taloussuunnitelmakaudella jatketaan vuosina 2026–2028 pitämällä edelliset toimenpiteet voimassa ja jatkamalla toimintatapojen uudistamista sekä tiukkaa henkilöstömitoituspoltiikkaa. Lisäksi tarvitaan pysyvien menojen leikkauksia sekä tarvittaessa omaisuuden myynnin lisäämistä, jotta talous saadaan tasapainoon.

Talousarvion rakenne

Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen enintään neljän vuoden pituisena suunnittelukautena, jos talousarvion laatimisvuoden taseeseen ei arvioida kertyvän ylijäämää. Jos taseen alijäämää ei saada katetuksi suunnittelukautena, taloussuunnitelman yhteydessä on päätettävä yksilöidyistä toimenpiteistä (toimenpideohjelma), joilla kattamaton alijäämä katetaan valtuuston erikseen päättämänä kattamiskautena (alijäämän kattamisvelvollisuus). Talousarvioon otetaan toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto - tai

nettomääräisenä. Talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Muut talousarviokirjan osiot, kuten sanalliset kuvaukset, tunnusluvut, graafit ja niin edelleen ovat luonteeltaan yleisperustelua, joilla kuvataan palveluiden ja toiminnan pääpiirteitä ja kehitystä. Ne eivät ole sitovia eriä.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Siihen tehtävistä muutoksista päättää valtuusto.

Talousarvion toteutumista seurataan raportointiaikataulun mukaisesti annettavilla kuukausiraporteilla. Vuonna 2026 osavuosikatsaukset annetaan huhtikuun ja elokuun lopun tilanteista.

Petäjaveden kunnan talousarviossa määrärahat ja niiden kattamiseen tarkoitetut tuotot myönnetään bruttomääräisinä, ellei siitä erikseen päätetä kuten esimerkiksi muussa laskennallisessa taseyksikössä **vesihuoltolaitos investointien osalta** nettomääräisinä.

Konsernia koskevat kuntalain määräykset on käsitelty konsernia koskevassa osiossa.

Talousarvio on laadittu edellisvuoden tapaan talousarviosuosituksen mukaisesti siten, että käyttötalousosa rakentuu budjettirahoitteisista ja kohderahoitteisista tehtävistä.

Vesihuoltolaitoksen kustannukset esitetään vesilainsäädännön velvoitteiden mukaisesti kohderahoitteisten tehtävien yhdistelmäkaavan mukaisesti erikseen. Muiden toimialojen kustannukset muodostavat budjettirahoitteisten tehtävien kokonaisuuden ja esitetään käyttötalousosassa yhdistelmänä erikseen. Petäjaveden kunnan tuloslaskelmaosaan yhdistetään vesihuoltolaitoksen kohderahoitteiset kustannukset sekä muiden toimialojen budjettirahoitteiset kustannukset sekä muut rahoituskustannukset ja suunnitelmapoistot. Rahoitusosa rakentuu tuloslaskelmaosan ja investointiosan eristä sekä rahoituslähteistä.

Talousarvion sitovuus

Sitovuustasot kursivoituna:

Ulkoinen toimintakate

Kunnanvaltuusto
Ylin päätösvalta

toimintakate

Keskusvaalilautakunta
Vaali

toimintakate

Tarkastuslautakunta
Hallinnon ja talouden tarkastus

toimintakate

Kunnanhallitus
Konsernijohtamisen palvelualue

toimintakate

Kuntarakennelautakunta
Kuntatekniikan palvelualue
Vesihuoltolaitos

toimintakate

tilikauden tulos (ulkoinen ja sisäinen)

Hyvinvointilautakunta
Sivistyksen palvelualue

toimintakate

Investoinnit
Hankeryhmittäin tai hankkeittain,
paitsi
Vesihuoltolaitos investoinnit

investointimenot ja investointitulot

yhteinen investointien nettomeno

Valtuusto asettaa sitovat toiminnalliset tavoitteet sekä osoittaa tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot.

Sitovuustaso vuoden 2026 talousarviossa on kunkin palvelualueen ulkoinen toimintakate. Ulkoiset tuotot ja kulut raportoidaan valtuustolle.

Vesihuoltolaitoksen talousarvio muodostaa ns. kohderahoitteisen tehtävän, missä sitovia eriä ovat vesihuoltolaitoksen **tavoitteet ja tilikauden tulos**, joka sisältää sekä ulkoiset että sisäiset kulut.

Sitovista ulkoisista eristä palvelualueen johto ja lautakunnat ovat tilivelvollisia kunnanvaltuustolle. Palvelujen tilaajina palvelualueet ovat lisäksi selitysvelvollisia sisäisinä kustannuksina käsiteltävistä sisäisistä vuokrasta.

Sisäisinä erinä käsiteltävät hallinnon, henkilöstöhallinnon, työsuojelun ja ICT-palvelujen laskennalliset kustannukset ovat mukana palvelualueen kokonaiskustannuksissa.

Investointien sitovuus valtuustotasolla on pääosin hankeryhmäkohtainen. **Euromääräisesti suurten investointikohteiden sitovuus on hankekohtainen.** Vesihuoltolaitoksen investoinnit

ovat yhteensä nettomääräisenä valtuustoon nähden sitovia. Hankeryhmittäisten investointien alemman tason sitovuudesta päättää kunkin tehtäväalueen lautakunta/kunnanhallitus.

Vuoden 2026 budjetissa ei ole asetettu erillissitovuutta projekteille.

Yksityiskohtaiset perustelut eivät yksityiskohdissaan ole sitovia, vaan palvelualueen kustannuksia ja tuottoja selventäviä. **Henkilöstö on sitova** kunnanvaltuuston päätöksen mukaisesti. **Toiminnalliset tavoitteet** on määritelty kunkin palvelualueen osalta.

Talousarvioon tehtävät muutokset ja käyttösuunnitelman hyväksyminen

Valtuustolle tehtävä talousarviomuutos esitetään valtuuston hyväksymän talousarvion mukaisella määrärahasolla (menot/tulot/toimintakate). Lautakunnan on talousarviomuutosesityksessä selvitettävä, miksi tavoitteen saavuttamiseen varattuun määrärahaan tai tuloarvioon esitetään muutosta. Talousarvioon tehtäviä muutoksia on pyrittävä välttämään kohdentamalla toimintamenoja ja -tuloja määrärahan sisällä käyttösuunnitelmamuutoksilla, jotta kunnan talouden kokonaisuus olisi ennustettavaa.

KUNTAKONSERNIN TYTÄRYHTEISÖJEN YLEISET OMISTAJAPOLIITTISET TAVOITTEET

Kuntakonserni

Petäjaveden kunnanvaltuusto on vahvistanut 1.9.2021 lukien sovellettavan konserniohjeen 9.8.2021§ 70. Konserniohjetta päivitettiin kesällä 2025 ja kunnanvaltuusto hyväksyi päivitetyn konserniohjeen kokouksessaan 23.6.2025 §59. Konserniohjeen määräykset koskevat kuntaa ja sen tytäryhteisöjä. Konserniohjeella annetaan tarvittavat ohjeet, joilla yhdenmukaistetaan ja tehostetaan kunnan toiminnan johtamista kunnan kokonaisuuteen perustuen.

Kunnan omistamalla tytäryhtiöllä tulee olla toimitusjohtaja, jolla on riittävä asiantuntemus ja kokemus tehtävään.

Kuntaliiton suositukset omistajakonserniohjauksen osalta esittävät, että konserniin kuuluvien merkittävimpien yhtiöiden yhtiöjärjestyksiin sisällytetään määräykset, jotka varmistavat kunnan omistajaohjauksen toteutumisen tytäryhtiössä. Konserniohjeella ei voida antaa määräyksiä, jotka menevät yli yhtiötä koskevan lainsäädännön. Tytäryhteisöjen toimintaa sitoo ensisijaisesti yhtiömuodosta riippuen osakeyhtiölain tai asunto-osakeyhtiölain määräykset sekä yhtiöjärjestys. Kunnan omistamien yhtiöiden yhtiöjärjestykset on syytä tarkistaa konserniohjeen päivittämisen ja valtuustokauden vaihtumisen myötä.

Kaikki Petäjaveden kunnan tytäryhtiöt ovat osakeyhtiöitä, joista Kiinteistö Oy Petäjaveden Kuntala poikkeaa muista siten, että yhtiön osakkeet oikeuttavat tiettyjen yhtiön tilojen hallintaan, kun taas muissa yhtiöissä osakepääoma osoittaa vain omistussuuden yhtiössä eikä tilojen hallintaoikeutta.

Tytäryhtiöiden ja niissä kunnan nimeämien yhtiökokousedustajien ja hallituksen jäsenten tulee ottaa toiminnassaan huomioon konserniohjeen rinnalla valtuuston tytäryhtiölle kulloinkin talousarviossa asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet lainsäädännön mahdollistamissa rajoissa.

Suosituksen mukaan yhtiökokouksiin tulisi nimetä viranhaltija tai muu toimihenkilö edustaja konsernijohdosta tai -hallinnosta. Tytäryhtiöiden yhtiökokousedustajaksi on nimetty kunnanjohtaja.

Omistajapoliittisena linjauksena on arvioida säännönmukaisesti omistajapolitiikkaa kunnan strategian tavoitteiden mukaisesti. Aiemman linjauksen mukaisesti kunta keskittyy kiinteistöjen ja tilojen omistamisen osalta omien lähipalveluiden tarvitsemien tilojen omistamiseen. Täsmennys konserniohjeessa mahdollistaa lisäksi eri toimialojen peruspalvelu-toiminnan tarvitsemien tilojen vuokraamisen tytäryhtiöltä.

Kunnan asettaessa tytäryhtiöille tavoitteita lähtökohtana on ottaa huomioon kunkin yhtiön yhtiöjärjestyksen sallima mahdollinen erityistehtävä palvelutuotannon tukemisessa.

Tytäryhtiötä ohjaavat konserniohjeen lisäksi seuraavat kulloinkin voimassa olevat kunnan säännöt:

- laki julkisista hankinnoista ja sitä täydentävä kunnan oma hankintaohje
- tietoturvapoliittikka ja tietoturvaohjeet
- hallintosääntö

Tytäryhtiöissä on mahdollisuuksien mukaan otettava huomioon myös seuraavat Petäjäveden kunnan säännöt:

- sähköpostin käsittelysäännöt
- asiakirjahallinnon ja arkistonmuodostuksen toimintaohje

Konsernin yhteiset palvelut

- yhtenäisen tarkastustoiminnan mahdollistamiseksi tytäryhtiön edellytetään kilpailuttavan tarkastustoimintansa yhdessä kunnan tarkastustoiminnan kilpailutuksen kanssa
- merkittävässä hankinnoissa selvitetään mahdollisuus osallistua kunnan yhteishankintaan

Kunnalla ei ole enää osakkuusyhtiöitä.

PETÄJÄVEDEN TÄHTIASUNNOT OY

Yhtiön toimialana on rakennuttaa, omistaa ja hallita kiinteistöjä ja vuokratonteilla olevia rakennuksia, ostaa, myydä ja vuokrata alueita, rakennuksia, huoneistoja ja osakkeita, antaa vuokralle kiinteistöjä ja huoneistoja sekä harjoittaa kiinteistöjen ja vuokratonteilla olevien rakennusten isännöinti- ja huoltotoimintaa.

Asumisen kehittäminen kunnan strategian mukaisesti ei kuulu yhtiön velvollisuuksiin toimialan perusteella, mutta ei myöskään ole toimialan vastaista. Tähtiasunnot Oy rakentaa vuokraustoiminnan uudistamiseksi uuden strategian, johon kirjoitettu nykytilan kuvaus, SWOT (nelikenttä) - analyysi, visio ja missio, menestystekijät ja konkreettiset kiinteistökohtaiset kehittämisen toimenpiteet.

Petäjäveden Tähtiasunnot Oy on omistajan toimeksiannosta rakennuttanut noin 2000 m²:n suuruisen päiväkodin Kirkonkylään. Päiväkotitoimitus on nimetty Petäjäkallion päiväkodiksi. Päiväkotitilat on vuokrattu Petäjäveden kunnalle 30 vuodeksi ja vuokrasopimus päättyy 1.10.2044.

Tähtiasuntojen maksuvalmius on ollut huono useiden isompaa remonttia odottavien asuntojen ja lainanhoitokulujen vuoksi. Tulevalla tilikaudella se tulee olemaan myös heikko. Yhtiö on tehnyt Valtiorahoituksen kanssa uuden sopimuksen lainojen koroista ja lyhennyksistä, joka helpottaa tilannetta. Useita yhtiön lainoja on päättymässä lähivuosina.

Tavoite	Tavoitearvo (mittari ja vertailuarvo)	Toimenpiteet	Seuranta
Liikevaihto	1,44 milj.	Käyttöasteen kasvattaminen, luottotappioiden ja vuokrasaatavien väheneminen	
Lainapääoma	4,00 milj.	Lyhennys lyhennysohjelman mukaan	
Käyttöaste	88 %	Asunnot kunnossa. Hyvä sijainti ja palvelut lähellä	
Vuokratulot	11,40 €/m ² / kk	Omakustanteiset vuokrat	

Tunnusluvut

Tunnusluvut	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027
Liikevaihto €	1,5 milj.	1,5 milj.	1,45 milj.	1,44 milj.	1,44 milj.
Lainapääoma €	4,0 milj.	4,0 milj.	4,015 milj.	3,60 milj.	3,40 milj.
Käyttöaste-%	93	93	88	86	90
Vuokratulot €/m ²	10,55	10,55	11,45	11,65	11,65

KIINTEISTÖ OY PETÄJÄVEDEN ANKKURI

Yhtiön toimialana on vuokraoikeuden nojalla hallita Petäjaveden kunnassa sijaitsevaa tonttia nro 592-404-68-22 Pekanmäki sekä omistaa, hallita ja vuokrata sillä olevia tiloja, huoneistoja ja rakennuksia. Yhtiöjärjestyksen muutoksella yhtiö muuttui tavalliseksi kiinteistöyhtiöksi vuoden 2011 alusta lukien. Kunnan omistamat osakkeet (osuus 66,96%) eivät oikeuta yksittäisten tilojen hallintaan. Toinen osakkeenomistaja on Y-säätiö.

Tilat ovat perusturvan palvelualueen palveluja käyttävien asukkaiden sekä palvelualueen oman palvelutuotannon käytössä.

Toiminnalliset tavoitteet	
hyvä talous ja kilpailukykyiset vuokrat kiinteistöjen suunnitelmallinen kunnostus käyttöaste	tavoitteen toteutumista seurataan yhtiön hallituksen kokouksissa hallitus raportoi omistajalle tarvittaessa (vuosittain)
Taloudelliset tavoitteet	
vuosittaiset suunnitelman mukaiset poistot toteutetaan SUMU mukaisesti	tavoitteita seurataan hallituksen kokouksissa ja tilinpäätöksen yhteydessä
Kattavan kokonaiskuvan antaminen	

Vuokrat

VUOKRAT	1.3.2024 €/m ² /kk	1.3.2025 €/m ² /kk	muutos €/m ² /kk	muutos %
Hoitomenovuokra	8,65	8,88	0,23	2,6 %
Pääomamenuvuokra	3,77	3,81	0,04	1,0 %
Vuokra yhteensä	12,42	12,7	0,28	2,2 %
Vanhan osan vuokra	12,42	12,7	0,28	2,2 %
Uuden osan vuokra	12,42	12,7	0,28	2,2 %
Palvelutilan vuokra	14,52	14,65	0,13	0,9 %

KIINTEISTÖ OY PETÄJÄVEDEN KUNTALA

Yhtiön toimialana on omistaa ja hallita Petäjaveden kunnan Petäjaveden kylässä olevaa Nuorela-nimistä tilaa sekä omistaa ja hallita sille rakennettavia rakennuksia. Yhtiön jokainen osake yksin tai yhdessä toisten osakkeiden kanssa tuottaa oikeuden hallita yhtiöjärjestyksessä määrättyä yhtiön rakennuksessa olevaa huoneistoa tai muuta osaa yhtiön rakennuksessa tai sen hallinnassa olevasta kiinteistöstä.

Kuntalan yhtiöjärjestys poikkeaa muista tytäryhtiöistä. Osakkeiden omistajuuden muuttuessa yksittäisten tilojen hallinta voi muuttua. Muissa yhtiöissä tilojen omistajuus ja hallinta säilyy aina yhtiöllä, vaikka osakkeita myytäisiinkin.

Omistajapoliittisen ohjelman mukaisesti kunnan tytäryhtiöihin sijoittaman pääoman arvo säilyy, kun tilat ovat tehokkaassa käytössä ja kiinteistöjen kunnosta huolehditaan.

Kiinteistö Oy Petäjaveden Kuntala on kunnanvirastokäytössä konsernipalvelujen sekä muiden palvelualueiden hallinnon käytössä.

Tavoite	Tavoitearvo (mittari ja vertailuarvo)	Toimenpiteet	Seuranta
Liikevaihto 1000 €	89	Käyttöaste 100%	
Lainapääoma 1000 €	774	Lyhennys lyhennysohjelman mukaan	
Käyttöaste	100 %	Asunnot kunnossa, hyvä sijainti ja palvelut lähellä	
Vuokratulot	hoitovastike 12,72 €/m ² /kk Pääomavastike 0,72 €/ m ² /kk	Omakustanteiset vastikkeet	

Tunnusluvut

Tunnusluvut	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027
Liikevaihto 1000 €	89	89	91	91	92
Lainapääoma 1000 €	757	740	723	706	689
Käyttöaste-%	100	100	100	100	100
Hoitovastike €/ m ²	13,69	13,69	12,72	12,72	13,00
Pääomavastike €/ m ²	1,55	1,55	1,55	0,72	1,15

KÄYTTÖTALOUSOSA

VALTUUSTO

KUNNANVALTUUSTO	Tilinpäätös	TA 2025		Muutos
Valtuustoon nähden sitova	2024	+Muutos	TA 2026	TA 2025-2026
Henkilöstökulut	-14 660	-19 460	-17 000	-13 %
Palvelujen ostot	-9 083	-11 300	-11 800	4 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-840	-1 000	-950	-5 %
Muut toimintakulut	-60	0	0	0 %
Toimintakulut, ulk.	-24 643	-31 760	-29 750	-6 %
TOIMINTAKATE ulkoinen	-24 643	-31 760	-29 750	-6 %
TOIMINTAKATE ulk + sis	-24 643	-31 760	-29 750	-6 %
Tehtävän kokonaiskustannukset	-24 643	-31 760	-29 750	-6 %

Kunnanvaltuusto käyttää kunnan ylintä päätösvaltaa ja vastaa kunnan strategisesta johtamisesta.

Valtuustoon kuuluu 19 jäsentä. Valtuusto kokoontuu tarvittaessa, noin 6 kertaa vuodessa. Varsinaisten kokousten lisäksi pidetään tarvittaessa teemaseminaarikokouksia.

VAALIT

VAALIT	Tilinpäätös 2024	TA 2025 +Muutos	TA 2026	Muutos TA 2025- 2026
Valtuustoon nähden sitova				
Tuet ja avustukset	20 172	13 500	0	-100 %
Muut toimintatuotot	0	0	0	0 %
Toimintatuotot, ulk.	20 172	13 500	0	0 %
Henkilöstökulut	-18 981	-8 320	0	-100 %
Palvelujen ostot	-2 565	-2 300	0	-100 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 238	-800	0	-100 %
Muut toimintakulut	-1	0	0	-100 %
Toimintakulut, ulk.	-22 785	-11 420	0	0 %
TOIMINTAKATE ulkoinen	-2 613	2 080	0	-100 %
TOIMINTAKATE ulk + sis	-2 613	2 080	0	-100 %
Tehtävän kokonaiskustannukset	-2 613	2 080	0	-100 %

Vuodelle 2026 ei ole talousarvion laadintavaiheessa tiedossa vaaleja.

TARKASTUSLAUTAKUNTA

HALLINNON JA TALOUDEN TARKASTUS	Tilinpäätös	TA 2025		Muutos
Valtuustoon nähden sitova	2024	+Muutos	TA 2026	TA 2025-2026
Henkilöstökulut	-2 834	-4 780	-4 000	-16 %
Palvelujen ostot	-15 395	-14 070	-14 400	2 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-91	0	-237	0 %
Toimintakulut, ulk.	-18 320	-18 850	-18 637	-1 %
TOIMINTAKATE ulkoinen	-18 320	-18 850	-18 637	-1 %
TOIMINTAKATE ulk + sis	-18 320	-18 850	-18 637	-1 %
Tehtävän kokonaiskustannukset	-18 320	-18 850	-18 637	-1 %

Viisijäseninen tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja vastaavat kunnan hallinnon ja talouden ulkoisesta valvonnasta. Keskeinen tehtävä on arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet.

Tarkastuslautakunta valmistelee valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat ja arvioi kunnanhallituksen toiminnan tuloksellisuutta. Tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja arvioivat myös tytäryhteisöille asetettujen tavoitteiden toteutumista kuntalain edellyttämällä tavalla.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on myös sidonnaisuusrekisterin ylläpito. Sidonnaisuusilmoituksia koskevan sääntelyn tarkoituksena on kunnan päätöksenteon avoimuuden ja läpinäkyvyyden edistäminen. Sidonnaisuuksien ilmoittamisella ja rekisterin julkaisemisella internetissä pyritään turvaamaan kunnan asukkaiden luottamusta hallinnon riippumattomuuteen ja puolueettomuuteen.

ELINVOIMAN TOIMIALA

ELINVOIMAN TOIMIALA	Tilinpäätös 2024	TA 2025 +Muutos	TA 2026	Muutos TA 2025- 2026
Valtuustoon nähden sitova				
Myyntituotot	846 150	1 611 170	921 260	-43 %
Maksutuotot	98 156	42 750	210 610	393 %
Tuet ja avustukset	144 806	106 850	40 000	-63 %
Muut toimintatuotot	774 091	756 950	741 620	-2 %
Toimintatuotot, ulkoiset	1 863 204	2 517 720	1 913 490	-24 %
Henkilöstökulut	-1 651 835	-1 561 560	-1 673 452	7 %
Palvelujen ostot	-1 480 328	-1 397 840	-1 635 630	17 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 088 320	-1 196 300	-1 059 155	-11 %
Avustukset	-338 354	-335 200	-554 200	65 %
Muut toimintakulut	-377 061	-362 940	-352 350	-3 %
Toimintakulut, ulkoiset	-4 935 898	-4 853 840	-5 274 787	9 %
TOIMINTAKATE ulkoinen	-3 072 694	-2 336 120	-3 361 297	44 %
Toimintatuotot, sisäiset	2 936 705	2 696 450	2 775 804	3 %
Toimintakulut, sisäiset	-810 576	-731 230	-733 950	0 %
TOIMINTAKATE, sisäinen	2 126 129	1 965 220	2 041 854	4 %
TOIMINTAKATE ulk+ sis.	-946 565	-370 900	-1 319 443	256 %
Suunnitelmapoistot	-979 004	-1 003 000	-1 000 560	0 %
Tehtävän kokonaiskustannukset	-1 925 569	-1 373 900	-2 320 003	69 %

Elinvoiman toimiala vastaa Petäjäveden kuntakonsernin kehittämispalveluista, elinvoiman edistämisen, kunnan edunvalvonnan, yhteiskuntasuhteiden hoitamisen, viestinnän ja markkinoinnin tehtävistä sekä tukipalveluista.

Tavoitteena on kuntastrategian mukaisesti edistää kunnan kasvua ja kehittymistä ja luoda asumiselle, yrityksille ja yrittäjyydelle kilpailukykyinen toimintaympäristö.

Kunnanhallitus nimesi 8.9.2025 § 180 elinvoimatyöryhmän.

Elinvoimaryhmän tehtävät:

- kehittää ja sparrata Petäjäveden kunnan toimintaa elinkeino- ja maapolitiikan, sekä elinvoimatyön osalta
- valmistella konkreettisia kunnan elinvoimaa, yritysysteistyötä ja maapolitiikkaa edistäviä aloitteita ja hankkeita
- tukea kunnanhallitusta ja valtuustoa Petäjäveden kuntastrategian toimeenpanossa.

KUNNANHALLITUS

KONSERNIJOHTAMISEN PALVELUALUE

KONSERNIJOHTAMISEN PALVELUALUE	Tilinpäätös	TA 2025		Muutos
Valtuustoon nähden sitova	2024	+Muutos	TA 2026	TA 2025-2026
Myyntituotot	20 441	9 500	44 000	363 %
Maksutuotot	60	0	0	0 %
Tuet ja avustukset	115 212	106 750	40 000	-63 %
Muut toimintatuotot	19 506	11 000	0	-100 %
Toimintatuotot, ulkoiset	155 219	127 250	84 000	-34 %
Henkilöstökulut	-663 022	-619 620	-680 905	10 %
Palvelujen ostot	-630 194	-553 510	-799 420	44 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-27 773	-17 950	-13 965	-22 %
Avustukset	-278 454	-275 200	-494 200	80 %
Muut toimintakulut	-9 673	-12 140	-6 700	-45 %
Toimintakulut, ulkoiset	-1 609 117	-1 478 420	-1 995 190	35 %
TOIMINTAKATE ulkoinen	-1 453 898	-1 351 170	-1 911 190	41 %
Toimintatuotot, sisäiset	615 206	572 360	602 116	5 %
Toimintakulut, sisäiset	-79 470	-80 810	-49 550	-39 %
TOIMINTAKATE, sisäinen	535 737	491 550	552 566	12 %
TOIMINTAKATE ulk+ sis.	-918 161	-859 620	-1 358 624	58 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-68 642	-67 980	-65 130	-4 %
Tehtävän kokonaiskustannukset	-986 804	-927 600	-1 423 754	53 %

Kunnanhallitus

Kunnanhallituksessa on seitsemän jäsentä ja varajäsentä. Esittelijänä toimii kunnanjohtaja.

Konsernijohtamisen palvelualue vastaa kunnanhallituksen alaisena toimialojen keskitetyistä talous- ja henkilöstöhallinto-, asiakaspalvelu- sekä hallintopalveluista ja vaalien suorittamisesta.

Konsernijohtamisen palvelualueen tulosalueet ovat:

- Konsernipalvelut
- Elinvoiman kehittäminen

Konsernijohtamisen palvelualueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2026

Tavoite	Tavoitearvo (mittari ja vertailuarvo)	Toimenpiteet	Seuranta
Elinvoima			
Kuntataloutta vahvistava kehittäminen	Toimiva talouden seuranta	Talouden seurannan jalkauttaminen osaksi päivittäisjohtamista	Toteutettu kyllä / ei
Kaavoitus	Jatkuva kaavoituksen tarkastelu		Toteutettu kyllä / ei
Kuntalaisten asuminen ja hyvä arki	Aktiiviset ja osallistuvat kuntalaiset	Kuntalaisten osallistaminen mm. strategian laadintaan	Toteutettu kyllä / ei
Yhteistyö yrittäjien ja yhteisöjen kanssa Kunnan vahvuuksien esiin nostaminen	Tapahtumat, yritysvierailut, elinvoimatyöryhmän säännölliset kokoukset	Kunta vahvana yhteistyökumppanina	Lkm.
Hyvinvointi			
Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Henkilöstön työtyytyväisyys	Työhyvinvointikysely	Toteutetaan vuosittain

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Konsernipalvelut

Hallinnon prosessien tehostaminen ja kehittäminen ovat painopisteenä suunnitelmakaudella ja digitalisaatiota hyödynnetään toimintatapojen uudistamisessa. Talouden raportointia ja seurantaan kehitetään edelleen.

Kunnan henkilöstön tietoturva- ja tietosuojatietoutta pidetään yllä yleisellä sekä kohdennetulla viestinnällä ja kouluttamalla. Tietosuojan- ja tietoturvan ohjeistuksia on päivitetty ja ohjeistusta kehitetään jatkuvasti. Osallistumme vuosittain TAISTO-harjoitukseen.

Kunnan henkilöstön yhteistä koulutusalaustaa kehitetään ja sieltä on tulevaisuudessa saatavilla kattavasti materiaalia niin perehdytykseen kuin eri järjestelmien koulutuksiin.

Kunnan ulkoiseen ja sisäiseen viestintään sekä kuntalaisten vaikutusmahdollisuuksiin panostetaan suunnitelmakaudella. Kunnan verkkosivujen päivitys valmistuu keväällä 2026. Viestintäohjeen päivitys ja sen jalkautus koko organisaatioon ovat keskeisessä roolissa tulevana vuonna.

Elinvoiman kehittäminen

Kunnanhallituksen nimeämä elinvoimaryhmä laatii uuden strategian yrittäjyyden ja elinvoiman edistämiseen.

Suunnitelmakauden pääteemoina on kunnan ja yrittäjien yhteisen elinvoimalupauksen tekeminen, yritysvaikutusten arvioinnin kehittämisen osaksi päätöksentekoa ja yritysyhteistyön edelleen kehittäminen.

Matkailun vetovoiman vahvistamiseksi kunta osallistuu myös aktiivisena kumppanina erilaisiin matkailuun liittyviin hankkeisiin ja edistää omalta osaltaan Keski-Suomen maailmanperintökeskuksen toteutumista.

Joukkoliikenne

Petäjaveden kunta liittyi 1.1.2024 osaksi Jyväskylän kaupunkiseudun joukkoliikennealuetta. Joukkoliikennettä kehitetään yhteistyössä muiden kaupunkiseudun kuntien kanssa. Asiointiliikenteen järjestelyjä on uudistettu ja liikennöintiä on hoidettu määräaikaisten järjestelyin. Järjestelyllä saavutetaan talouden tasapainotusohjelman säästötavoitteet asiointiliikenteen osalta.

Työllisyyspalvelut

Vuoden 2025 alussa toteutuneen työllisyysalueuudistuksen myötä Petäjävesi kuuluu Eteläisen Keski-Suomen työllisyysalueeseen. Petäjaveden lisäksi työllisyysalueeseen kuuluvat Jämsä, Multia, Keuruu, Mänttä-Vilppula, Luhanka, Joutsa ja Toivakka. Jämsä toimii työllisyysalueen isäntäkuntana.

Nuorten kesätyöt

Nuorten kesätöitä tarjotaan kunnan omista yksiköistä, sekä tuetaan kesätyötuen kautta paikallisia yhteisöjä ja yrityksiä kesätyöntekijöiden palkkaamisessa. Kesätyöt on kohdennettu 15–18-vuotiaille, ensisijaisesti yhdeksäsluokkalaisille, Petäjaveden kunnan nuorille. Yhtenä tavoitteena on nuorten työelämätietouden lisääminen.

KUNTARAKENNELAUTAKUNTA

KUNTATEKNIIKAN PALVELUALUE

KUNTATEKNIIKAN PALVELUALUE	Tilinpäätös	TA 2025	Muutos	
Valtuustoon nähden sitova	2024	+Muutos	TA 2026	TA 2025-2026
Myyntituotot	158 521	905 100	179 120	-80 %
Maksutuotot	98 066	42 600	210 610	394 %
Tuet ja avustukset	29 543	100	0	-100 %
Muut toimintatuotot	760 838	740 370	740 620	0 %
Toimintatuotot, ulkoiset	1 046 969	1 688 170	1 130 350	-33 %
Henkilöstökulut	-851 326	-822 480	-854 078	4 %
Palvelujen ostot	-657 882	-651 880	-622 320	-5 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-869 012	-969 650	-864 690	-11 %
Avustukset	-59 899	-60 000	-60 000	0 %
Muut toimintakulut	-365 036	-347 950	-343 100	-1 %
Toimintakulut, ulkoiset	-2 803 155	-2 851 960	-2 744 188	-4 %
TOIMINTAKATE ulkoinen	-1 756 187	-1 163 790	-1 613 838	39 %
Toimintatuotot, sisäiset	2 280 292	2 079 070	2 122 328	2 %
Toimintakulut, sisäiset	-679 981	-609 240	-643 082	6 %
TOIMINTAKATE, sisäinen	1 600 311	1 469 830	1 479 246	1 %
TOIMINTAKATE ulk+ sis.	-155 876	306 040	-134 592	-144 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-690 031	-710 400	-703 700	-1 %
Tehtävän kokonaiskustannukset	-845 907	-404 360	-838 292	107 %

Kuntatekninen palvelualue huolehtii laajasti perusinfrastrasta ja kunnan asukkaiden asumisen olosuhteesta. Esimerkiksi kunnan rakennuttamisen, vesi- ja jätehuollon, liikenneväylien, tilapalveluiden, siivouspalveluiden, rakennusvalvonnan, ympäristötoimen sekä kaavoituksen valmistelu- ja toimeenpanotehtävistä. Lisäksi kuntatekninen palvelualue huolehtii liikuntapaikkojen rakentamisesta ja kunnossapidosta. Eläinlääkintä- ja ympäristöterveydenhuolto ostetaan Jyväskylän ympäristöterveydenhuollosta ja jätehuoltoviranomaisena toimii vuoden 2026 talousarviota laadittaessa Sydän-Suomen jätelautakunta. Jätehuollon palvelutehtävästä huolehtii Sammakkokangas Oy, jonka osakas Petäjaveden kunta on.

Palvelualue tukee ja luo edellytyksiä kunnan muiden palvelualueiden tulokselliselle toiminnalle ja seuraa asetettujen tavoitteiden toteutumista. Lisäksi palvelualueen päätehtäviä on huolehtia Petäjaveden kunnan fyysisen ympäristön toimivuudesta ja turvallisuudesta. Tavoitteena on turvata elämisen taso kunnan kaikilla alueilla.

Kuntarakennelautakunnan tulosalueet:

- *Kuntatekninen palvelualue*
- *Vesihuoltolaitos palvelualue*

Kuntateknisen palvelualueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2026

Tavoite	Tavoitearvo (mittari ja vertailuarvo)	Toimenpiteet	Seuranta
<i>Elinvoima</i>			
Kuntataloutta vahvistava kehittäminen	Kulujen laskeminen, resurssien tehokas hyödyntäminen	Kustannustehokas oma toiminta ja palveluiden osto	Kustannusten seuranta
Kaavoitus	Jatkuva kaavoituksen tarkastelu		Seurataan lautakunnassa, informaatio kunnanhallitukselle
Yhteistyö yrittäjien ja yhteisöjen kanssa	Asiakaspalautteen kerääminen	Yhteistyö paikallisten seurojen kanssa, mm. Latujenhoito	Osavuosisikatsausten yhteydessä
	Vastuunjaon toteutuminen	Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa	Toteutunut kyllä / ei
		Yhteistyö paikallisten yrittäjien kanssa. Kiinteistöjen ja alueiden kunnossapitotöiden hankinta alueellisesti.	Toteutunut kyllä / ei
<i>Hyvinvointi</i>			
Kuntalaisten asuminen ja hyvä arki	Toteutetaan turvallisuuskävely	Turvalliset ja käytännölliset kiinteistöt	Toteutunut kyllä/ei
Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Käydään kehityskeskustelut vuosittain	Turvalliset tiealueet Selkeät tavoitteet ja tehtäväkuvat	Toteutunut kyllä/ei

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Kuntatekninen palvelualue

Tekninen hallinto

Tekninen hallinto tuottaa kuntalaisille tehokkaasti ja taloudellisesti palveluita henkilöresursseja joustavasti käyttäen.

Ympäristöterveydenhuolto

Petäjaveden kunta kuuluu Jyväskylän yhteistoiminta-alueeseen ja Jyväskylä laskuttaa kuntaa sopimuksen mukaisesti. Ympäristöterveydenhuoltoon kuuluu myös eläinlääkintähuolto.

Ruokahuolto ja siivous

Ruokapalvelu toteutetaan Keurusseudun Ateria- ja tukipalvelut Oy:n toimesta kolmessa eri keittiössä. Siivoustoimi hoitaa kunnan omistamien kiinteistöjen siivouksen ja kahden vuokrakiinteistön (Kuntala ja päiväkotit) siivouksen. Ulkoista siivouspalvelua ostetaan Paloaseman (HVA), teknisen varikon ja jätevedenpuhdistamon valvomon osalta.

Tilapalvelut

Kunnan kiinteistöjen tulevaisuuden käyttöasteet tulee määrittää ja laatia kaikkia kiinteistöjä koskeva kiinteistöstrategia.

Kunnan kiinteistöjen isännöinti hoidetaan omana työnä. Isännöinnin palveluja tuotetaan kunnan toimesta Petäjäkallion päiväkodin, Petäjaveden Kuntalan, Vanhusten tuki ry:n palvelutalon ja Petäjaveden Ankkurin kiinteistöille.

Kunnan omistamien kiinteistöjen ylläpito pohjautuu säännölliseen kiinteistöhoitotyöhön. Lisäksi kunnan kiinteistöjen hoidossa käytetään sähköistä huoltokirjaa (BEM), joka toimii kiinteistöjen kunnan tarkkailussa, huoltokirjana ja palvelupyyntöalustana sekä palautteen saamisessa eri käyttäjäryhmiltä. Sähköisen huoltokirjan avulla käyttäjät voivat tehdä normaalin kiireellisyysluokan huolto- ja korjauspyyntöjä. Näiden korjaustoimenpiteiden aikavaste on 1 (yksi) vuorokausi. Huoltokirjan kunnossapito-osioon jatketaan vuoden 2026 aikana kiinteistökohtaisen kunnossapito-ohjelman laatimista. Huoltokirjaan syötetään kaikki oleellinen tieto tehdyistä korjauksista, tutkimuksista ja huolloista, asiakirjoin, valokuvin ja sanallisesti. Huoltokirjassa ylläpidetään ajantasainen tieto kiinteistöhoitotyön tilasta.

Hyvinvointialueelle vuokrattujen kiinteistöjen nykyiset vuokrasopimukset ovat voimassa 31.12.2025. Uusista vuokrasopimuksista neuvotellaan vielä loppuvuoden 2025 aikana. Palveluverkkoselvityksen mukaan Petäjäviedellä vuokraustoiminta jatkuu seuraavissa kiinteistöissä: Petäjäkoti-Terveysasema, Paloasema, Kunnanviraston alakerta (sos.siipi)

Puistot ja yleiset alueet

Yleisten alueiden hoidolla luodaan kirkonkylän alueelle siisti ja viihtyisä ympäristö. Liikuntapaikkojen ja leikkikenttien hoidolla järjestetään mahdollisimman hyvät edellytykset

liikunnan ja vapaa-ajan viettoon. Liikuntapaikkoja hoidetaan pääsääntöisesti normaalityöaikana. Viikonloppuisin hoidetaan latuverkostoa ja kirkonkylän jääkiekkokaukaloa. Karhunahtaalle ja Tampinkierrokselle on toimitettu polttopuut.

Liikenneväylät

Liikenneväylien hoidossa turvataan kuntalaisille liikenneturvallinen, esteetön, hyväkuntoinen ja viihtyisä liikenneympäristö. Liikenneväylien hoito ml. kevyen liikenteen väylät hoidetaan kunnan toimesta ja talvinen kunnossapito (osa kesäisestäkin) on yksityisen urakoitsijan vastuulla. Kunnossapitoa ohjaa kunnan teille laaditut kunnossapidon laatuksiteerit. Kunnan vastuulla olevien tievalaistuksien huolto- ja korjaustoimenpiteet tehdään vuosittain yksi kertaa.

Yhdyskuntasuunnittelu

Maankäyttö- ja rakentamislaki edellyttää, että kunnan on laadittava asemakaava alueille, joiden rakentamisen ja muu maankäytön järjestämisen kannalta se on tarpeellinen. Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 51§:n ja 60 §:n 1 momentin mukaan kunnan on seurattava asemakaavojen ajanmukaisuutta ja tarvittaessa ryhdyttävä toimenpiteisiin vanhentuneiden asemakaavojen uudistamiseksi. Maankäyttö- ja rakentamislakiuudistuksessa laki jaetaan kahdeksi laiksi: rakentamislaki on tullut voimaan 1.1.2025 ja alueidenkäyttölaki (alueidenkäyttölain uudistus on lausuntomenettelyssä tällä hetkellä, tavoite esitellä uudistus 49/2025). Uusi alueidenkäyttölaki sisältää valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita, kaavoitusjärjestelmää sekä merialuesuunnittelua koskevat säännökset. Vuonna 2026 on tarkoitus saattaa Kintauden OYK:n muutos loppuun.

Maa- ja metsätilat

Metsänhoitosuunnitelman mukaan vuotuinen hakkuutavoite nettona on n. 30.000 euroa. Puistometsien ja kaavoitettujen alueiden siistimiseen panostetaan.

Jätehuolto

Petäjaveden kunta on liittynyt vuonna 2019 Sammakkokangas Oy:n jäseneksi, joka hoitaa jätehuollon tehtävät kunnan alueella. Jätehuoltoviranomaisena toimii Sisä-Suomen jätelautakunta. Yhtiö hoitaa osakaskuntiensa jätehuollon lakisääteiset palvelutehtävät: asiakasrekisteri, kuljetusten järjestäminen, jätteiden käsittely, laskutus, neuvonta ja tiedotus sekä jätehuollon kehittäminen. Jäteasema ottaa vastaan asiakkailta lajitteluun kelpaavia jätteitä maanantaisin ja perjantaisin ja itsepalveluasointi on käytössä arkipäivinä ja kesäisin myös lauantaisin. Jäteasemalla ei oteta vastaan biojätettä, sekajätettä, teollisuudesta tulevaa ongelmajätettä ja eikä myöskään suuria määriä kotitalouden ongelmajätettä. Jäteaseman hoidosta vastaa Sammakkokangas Oy:n alihankkija. Kunnanvaltuusto päätti 3.11.2025 § 77 palauttaa jätehuollon palvelutehtävät itselleen. Talousarvion laadintavaiheessa päätös ei ole vielä lainvoimainen ja asian valmistelu aloitetaan vuoden 2026 aikana.

Lupalautakunta

Petäjaveden ja Multian yhteinen lupalautakunta toimii rakennusvalvontaviranomaisena, ympäristönsuojeluviranomaisena sekä maa-aineslain (55/1981) tarkoittamana lupa- ja valvontaviranomaisena. Lupalautakuntaan kuuluu kuusi jäsentä, kolme molemmista kunnista, sekä kunnanhallituksen edustajat. Tavoitteena on tuottaa lain- ja oikeudenmukaiset sekä tasapuoliset julkiset rakennusvalvontapalvelut sekä hoitaa kestävän kehityksen mukaisesti kunnan lakisääteiset ympäristönsuojelutehtävät. Yhteislautakunnan isäntäkuntana toimii Petäjaveden kunta, jonka organisaatiossa lupalautakunta toimii oman toimintasääntönsä perusteiden.

Rakennusvalvonta

Rakennusvalvontaviranomaisen tehtävänä on valvoa kaavojen noudattamista, huolehtia rakentamista koskevien lupien käsittelystä ja valmistelusta sekä valvoa osaltaan rakennetun ympäristön ja rakennusten kunnossapitoa ja hoitoa (ns. jatkuva valvonta) sekä antaa rakentamiseen liittyvää neuvontaa ja ohjausta. Näiden tehtävien lisäksi rakennusvalvonnan tehtävänä on rakennustyönaikainen valvonta. Rakennusvalvonnan työpanoksia on erityisesti laitettu päättymässä olevien rakennushankkeiden valvonnan tehostamiseen ja vanhojen rakennushankkeiden lupaprosessin loppuun saattamiseen. Sähköinen lupapalvelu, Lupapiste, on käytössä.

Petäjaveden kunta myy rakennustarkastajan kokonaistyöajasta 40 % Multian kunnalle.

1.1.2025 astui voimaan uusi rakentamislaki ja osa laista astuu voimaan 2026 vuoden alusta. Uuden lain mukaantulon myötä muutoksia on tullut myös ICT-järjestelmiin, joiden kustannuksia on vaikea arvioida (RYHTI-hanke). ICT-kulujen on arvioitu kasvavan.

Vuoden 2026 rakennusvalvonnan toimintatuotto on karkea arvio, jonka toteutumista on vaikea ennakoita ja luvuissa on epävarmuutta johtuen tuulivoimakaavoituksen valitusprosessista. Talousarvioon on sisällytetty tuulivoimalan rakentamisluvista saatavat lupamaksut. Petäjävesi sijaitsee sähköverkon solmukohdassa, joka lisää Petäjaveden haluttavuutta erilaisten uusiutuvien energiahankkeiden osalta. Näillä hankkeilla toteutuessaan voi olla merkittävä vaikutus kuntatalouteen.

Yleisesti rakentamisen odotetaan kuitenkin vähitellen elpyvän vuosien 2024–2025 tasosta.

Ympäristönsuojelu

Ympäristönsuojelutyön tavoitteena on viihtyisän, terveellisen, turvallisen ja virikkeitä antavan elinympäristön säilyminen luontoa ja muuta ympäristöä suojelemalla, hoitamalla ja kehittämällä kuntalaiset, elinkeinoelämä ja kestävä kehitys huomioon ottaen. Ympäristönsuojelun henkilöstömitoitus on 0,6 htv. Petäjäveden kunta myy ympäristösihteerin kokonaistyöajasta 40 % Multian kunnalle. Lakisääteisiä ympäristönsuojelutehtäviä ovat mm. ympäristö-, maa-aines- ja maastoliikennelain mukaiset lupa-, rekisteröinti- ja ilmoitusasiat, sekä jäte-, ympäristö- ja maa-aineslain mukaiset valvonta-asiat.

Petäjävesi on jäsenenä Keski-Suomen Vesi ja Ympäristö ry:ssä osallistuen yhdistyksen hallitustyöskentelyyn.

VESIHUOLTOLAITOS

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Vesihuolto

Vedenjakelussa pyritään mahdollisimman häiriöttömään toimintaan ja riittävän vedentuotannon turvaamiseen sekä laadukkaan ruoka- ja talousveden jakeluun. Kuluttajan kannalta haitallisimpia asioita ovat nimenomaan toimintakatkot ja niiden jälkeiset laatuhäiriöt talousvedessä. Kaikista vesilaitoksen suorittamista hallituista toimintakatkoista tiedotetaan kuluttajalle. Korjausvelan poistamiseksi verkoston osalta jatketaan saneerauksia vuonna 2026 linjaventtiilien uusimisella ja lisäämisellä sekä putkisto-osien uusimisella. Lisäksi tavoitteena on yhden valurautaisen runkolinjan uusiminen/saneeraaminen per vuosi. Vesihuolto on kirjanpidollisesti eriytetty kunnan kirjanpidosta omaksi tulosityksikökseen. Uusi vesihuoltolaki tulee voimaan 1.1.2026. Laki asettaa uusia velvollisuuksia vesihuoltolaitokselle. Keskeisenä tavoitteena on turvata puhtaan veden tuotanto ja jätevesien käsittely sekä estää vesimaksujen kohtuuton nousu.

Viemärlaitos

Viemärlaitos kerää toiminta-alueen jätevedet ja käsittelee ne jätevedenpuhdistamolla ennen vesistöön johtamista. Lisäksi viemärlaitos ottaa vastaan ja käsittelee toiminta-alueen ulkopuolelta kerätyt sako- ja umpikaivolietteet. Viemärlaitoksen ongelmana ovat runsaat vuotovedet verkostossa. Verkostoon ajautuvaan hulevesiongelmaan etsitään ratkaisua. Eri projektien kautta ongelmiin löytyy vaihtoehtoja sekä suunnitelmallisia korjaustoimenpiteitä. Näissä toimenpiteissä yksittäisillä kiinteistönomistajilla on tärkeä rooli.

Kokonaisuutena vesihuollon laajentumiseen on panostettava, esimerkiksi Kintauden alueen vedenjakelun saattaminen kunnan vesilaitoksen toiminnaksi.

VESIHUOLTOLAITOS , KäyttötalousKohderahoitteinen tehtävä
valtuustoon nähden sitova

	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Tulosbudjetti			
Toimintatulot	702 223	747 320	750 500
Myyntitulot/Liikevaihto	708 476	741 740	750 500
Ulkoinen myynti	667 269	696 720	699 140
Sisäinen myynti	41 207	45 020	51 360
Muut tuotot	-6 253	5 580	0
Toimintamenot	-574 751	-564 640	-576 727
Materiaalit ja palvelut	-420 493	-442 330	-435 707
Aineet ja tarvikkeet	-191 535	-208 700	-180 500
Palvelujen ostot	-228 958	-233 630	-255 207
Ulkoiset palvelut	-192 252	-192 450	-213 890
Sisäiset palvelut	-36 706	-41 180	-41 317
Henkilöstömenot	-137 487	-119 460	-138 470
Muut menot	-16 771	-2 850	-2 550
Toimintakate	127 473	182 680	173 773
Vuosikate	127 473	182 680	173 773
Poistot	-220 331	-224 620	-231 730
Tilikauden tulos	-92 858	-41 940	-57 957
Tilikauden yli-/alijäämä	-92 858	-41 940	-57 957

Rahoituslaskelma Vesihuoltolaitos

(informatiivinen, ulkoiset kulut ja tuotot)

	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Toiminnan ja investointien rahavirta			
Toiminnan rahavirta	127 473	178 840	163 730
Vuosikate +/-	127 473	178 840	163 730
Tulorahoituksen korjaukset +/-	0	0	0
Investointien rahavirta	-199 754	-171 000	-130 000
Investointimenot	-199 754	-171 000	-130 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	-72 282	7 840	33 730
Rahoituksen rahavirta			
Lainakannan muutokset	-28 936	-29 000	-29 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys -	-28 936	-29 000	-29 000
Muut maksuvalmiuden muutokset	73 184	0	0
Saamisten muutos +/-	87 541	0	0
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	-14 358	0	0
Rahoituksen rahavirta	44 248	-29 000	-29 000
Rahavarojen muutos	-28 034	-21 160	4 730

HYVINVOINNIN TOIMIALA

HYVINVOINTILAUTAKUNTA

Hyvinvoinnin toimiala muodostuu sivistyksen palvelualueesta, johon kuuluu varhaiskasvatusta, opetus, vapaa-ajanpalvelut sekä hallinto ja hyvinvoinnin edistäminen.

Hyvinvointilautakunta ohjaa ja valvoo hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä sekä palveluiden toteuttamista lakien ja asetusten mukaisesti.

Lautakuntaan kuuluu seitsemän jäsentä ja nuorisovaltuusto on valinnut lautakuntaan kaksi edustajaa keskuudestaan. Hyvinvointilautakunnalla on yksilöasioiden jaosto, jonka tehtävänä on tehdä yksilöä koskevat päätökset ja päättää lautakunnan puolesta ne hyvinvoinnin toimialaan kuuluvat asiat, joissa asiakas on saattanut viranhaltijan yksilöasiassa tekemän päätöksen lautakunnan käsiteltäväksi.

Palvelut tuotetaan omaa toimintaa uudelleen järjestelemällä ottaen huomioon kunnan talouden tasapainottamisohjelma. Sivistyspalveluja mitoitetaan suhteessa nopeasti alenevaan lapsi-ikäluokkaan.

Sivistyksen palvelualueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2026

Tavoite	Tavoitearvo (mittari ja vertailuarvo)	Toimenpiteet	Seuranta
Elinvoima			
Kuntataloutta vahvistava kehittäminen		Lakisääteiset palvelut kustannustehokkaasti Palvelutarpeen seuranta, ennakointi ja joustava tuottaminen	Toteuman seuranta osavuosikatsausten yhteydessä
Kuntalaisten hyvä arki, viihtyvyys	Asiakastyytyväisyys	Toimivat varhaiskasvatuksen, opetuksen ja vapaa-ajan palvelut	
Hyvinvointi			
Kuntalaisten asuminen ja hyvä arki	Asiakaskysely	Toimivat varhaiskasvatuksen, opetuksen ja vapaa-ajan palvelut	toteutettu/ei
	Kulttuuritapahtumien lkm. v. 2026	Maksuttomat liikuntapaikat ja monipuolinen kulttuuritarjonta	Osavuosikatsausten yhteydessä

SIVISTYKSEN PALVELUALUE

SIVISTYKSEN PALVELUALUE	Tilinpäätös	TA 2025		Muutos
Valtuustoon nähden sitova	2024	+Muutos	TA 2026	TA 2025-2026
Myyntituotot	304 748	252 000	276 500	10 %
Maksutuotot	157 991	172 500	174 500	1 %
Tuet ja avustukset	221 118	256 380	266 360	4 %
Muut toimintatuotot	27 781	28 110	2 550	-91 %
Toimintatuotot, ulkoiset	711 639	708 990	719 910	2 %
Henkilöstökulut	-6 465 838	-6 325 290	-6 019 593	-5 %
Palvelujen ostot	-2 070 404	-2 299 380	-2 285 730	-1 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-276 818	-305 730	-236 322	-23 %
Avustukset	-144 503	-141 500	-141 500	0 %
Muut toimintakulut	-23 672	-27 350	-24 250	-11 %
Toimintakulut, ulkoiset	-8 981 235	-9 099 250	-8 707 395	-4 %
TOIMINTAKATE ulkoinen	-8 269 596	-8 390 260	-7 987 485	-5 %
Toimintatuotot, sisäiset	630	0	0	0 %
Toimintakulut, sisäiset	-2 126 759	-1 965 220	-2 041 855	4 %
TOIMINTAKATE, sisäinen	-2 126 129	-1 965 220	-2 041 855	4 %
TOIMINTAKATE ulk+ sis.	-10 395 726	-10 355 480	-10 029 340	-3 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-71 418	-65 210	-68 070	4 %
Tehtävän kokonaiskustannukset	-10 467 144	-10 420 690	-10 097 410	-3 %

Hallinto

- hallinto
- terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen

Varhaiskasvatus

- varhaiskasvatus
- esiopetus
- kotihoidon tuki
- yksityisen hoidon tuki
- perhekeskus

Opetuksen palvelut

- perusopetus
- lukio
- taiteen perusopetus

Vapaa-ajan palvelut

- kirjasto
- kulttuuritoimi
- nuorisotyö
- etsivä nuorisotyö
- liikuntatoimi
- vapaa sivistystyö

Sivistyspalveluiden tavoitteena on kunnan strategian mukaisesti asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden sekä osallistumisen- ja vaikutusmahdollisuuksien edistäminen. Palveluilla vahvistetaan myönteistä kuntakuvaa ja edistetään kunnan kilpailukykyä. Palvelut tuotetaan tarkoituksenmukaisesti ja kustannustehokkaasti. Henkilöstön ja kiinteistöjen joustava käyttö tukevat kunnan taloutta. Toiminnassa hyödynnetään verkostoyhteistyötä naapurikuntien kanssa, maakunnallisesti ja valtakunnallisesti esim. seudullinen varhaiskasvatus, maakunnallinen henkilöstön täydennyskoulutus, Keski-Kirjastot, Keuruun kansalais- ja musiikkiopistot sekä Kulttuuriaitta. Vapaa-ajanpalveluja tuotetaan yhteistyössä paikallisten järjestöjen ja muiden toimijoiden kanssa

Sivistystoimen yhteiset (hallinto)

SIVISTYSTOIMEN YHTEISET	Tilinpäätös	TA 2025	Muutos	
Valtuustoon nähden sitova	2024	+Muutos	TA 2026	TA 2025-2026
Tuet ja avustukset	33	40 000	0	-100 %
Toimintatuotot, ulkoinen	33	40 000	0	-100 %
Henkilöstökulut	-110 055	-114 080	-20 073	-82 %
Palvelujen ostot	-6 608	-13 000	-9 700	-25 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 941	-2 200	-950	-57 %
Muut toimintakulut	-272	-300	0	-100 %
Toimintakulut, ulkoinen	-118 876	-129 580	-30 723	-76 %
TOIMINTAKATE ulkoinen	-118 842	-89 580	-30 723	-66 %
Toimintakulut, sis	-11 293	-12 690	-4 120	-68 %
Toimintakate sisäinen	-11 293	-12 690	-4 120	-68 %
TOIMINTAKATE ulk + sis	-130 136	-102 270	-34 843	-66 %
Tehtävän kokonaiskustannukset	-130 136	-102 270	-34 843	-66 %

Kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen kuuluu sivistyksen palvelualueeseen. Hyvinvointikoordinaattorin palvelut tuotetaan yhteistyössä Multian kunnan kanssa.

Varhaiskasvatus

VARHAISKASVATUS	Tilinpäätös	TA 2025	Muutos	
Valtuustoon nähden sitova	2024	+Muutos	TA 2026	TA 2025-2026
Myyntituotot	36 746	32 000	36 000	13 %
Maksutuotot	135 651	130 000	130 000	0 %
Tuet ja avustukset	10 844	10 000	20 000	100 %
Muut toimintatuotot	0	4 000	0	-100 %
Toimintatuotot, ulkoinen	183 241	176 000	186 000	6 %
Henkilöstökulut	-1 989 867	-2 075 880	-1 903 081	-8 %
Palvelujen ostot	-448 567	-485 730	-561 060	16 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-12 950	-22 400	-19 266	-14 %
Avustukset	-123 803	-120 000	-120 000	0 %
Muut toimintakulut	-4 460	-6 100	-5 600	-8 %
Toimintakulut, ulkoiset	-2 579 647	-2 710 110	-2 609 007	-4 %
TOIMINTAKATE ulkoinen	-2 396 405	-2 534 110	-2 423 007	-4 %
Toimintakulut, sisäiset	-608 509	-543 500	-540 730	-1 %
TOIMINTAKATE, sisäinen	-608 509	-543 500	-540 730	-1 %
TOIMINTAKATE ulk+ sis.	-3 004 914	-3 077 610	-2 963 737	-4 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 571	-6 020	-20 410	239 %
Tehtävän kokonaiskustannukset	-3 008 484	-3 083 630	-2 984 147	-3 %

Varhaiskasvatus ja esiopetus

Varhaiskasvatusta järjestetään Petäjäkallion ja Kintauden päiväkodeissa, avoimena varhaiskasvatuksena perhekeskuksessa sekä seudullisena varhaiskasvatuksena.

Petäjäkallion lapsimäärä oli vuoden 2025 syyskuussa 93 lasta, joista 25 esioppilasta. Kintauden päiväkodissa oli syyskuussa 48 lasta, joista 10 esioppilasta. Päiväkotien lapsimäärät tulevat hieman kasvamaan loppuvuoden 2025 aikana. Haasteena molemmissa päiväkodeissa on alle kolmevuotiaiden lasten paikkojen riittävyys nykyisillä ryhmämäärillä. Mikäli lapsimäärä kasvaa niin, etteivät kaikki hakijat mahdu nykyisiin lapsiryhmiin, Kintauden päiväkotiin on mahdollista perustaa neljäs lapsiryhmä. Osallistumisprosentti varhaiskasvatukseen toimintakaudella 2025–2026 on 1–6-vuotiaiden lasten osalta on korkea, keskiarvo 84,94 %

Loma-aikojen päivystysaikoina toiminta järjestetään supistetusti yhdessä yksikössä; esiopetuksen syys- joului- ja hiihtolomat kokonaisuudessaan sekä kesä- heinäkuussa palvelutarpeen mukaan. Varhaiskasvatuksen järjestäminen supistetusti yhdessä yksikössä vaikuttavat vähentävästi tukipalveluiden resursseihin.

Päiväkotien johtamiseen ja esihenkilötyöhön suunnattua resurssia on vähennetty lakkauttamalla varhaiskasvatusjohtajan virka 1.8.2025 alkaen. Tehtävät on jaettu päiväkodin johtajille, yläkoulun ja lukion rehtorille ja Kirkonkylän koulun johtajalle.

Varhaiskasvatustalain mukaisesti poikkeaminen varhaiskasvatuksen lakisääteisestä henkilöstömitoituksesta ei ole mahdollista millään perusteella, joten sijaisia joudutaan tarvittaessa palkkaamaan.

Varhaiskasvatuksen toiminnanohjausjärjestelmä on vaihtunut Wilmasta eVakaan 1.8.2025 alkaen. Käyttökustannukset ovat eVakassa hieman pienemmät kuin Wilmassa.

Suurimman kulun palvelujen ostoissa muodostavat ruokapalvelun kulut, jotka ovat palvelujen yhtiöittämisen myötä osana ulkoista talousarviota. Ateriapalvelujen kustannukset ovat nousseet reilusti 1.8.2025 alkaen, mikä näkyy kasvaneena kuluna etenkin varhaiskasvatuksen palvelujen ostoissa.

Esiopetuksen oppimisen tuen uudistus on astunut voimaan 1.8.2025. Tämän myötä varhaiskasvatuksen erityisopettajan resurssia on suunnattu lisää esiopetukseen, jotta pystytään vastaamaan lain vaatimaan laajuuteen tuen järjestämisessä.

Perhekeskus

Perhekeskuksen tehtävänä on edistää lasten ja perheiden hyvinvointia ja koota perheille suunnattuja palveluja. Perhekeskuksella toimii avoin varhaiskasvatus kahtena päivänä viikossa, erityistyöntekijöiden vastaanotot sekä vertaisryhmiä. Lisäksi perhekeskuksen tiloissa kokoontuu monitoimijainen tiimi, kansalaisopiston ryhmiä sekä yhdistyksiä.

Hyvinvointialue vuokraa perhekeskuksen tiloja.

Opetuksen palvelut

OPETUKSEN PALVELUT	Tilinpäätös	TA 2025		Muutos
Valtuustoon nähden sitova	2024	+Muutos	TA 2026	TA 2025-2026
Myyntituotot	210 650	195 000	210 500	8 %
Maksutuotot	20 130	25 000	22 000	-12 %
Tuet ja avustukset	138 790	152 680	148 860	-3 %
Muut toimintatuotot	22 312	23 460	2 350	-90 %
Toimintatuotot, ulkoinen	391 882	396 140	383 710	-3 %
Henkilöstökulut	-4 030 719	-3 854 610	-3 763 723	-2 %
Palvelujen ostot	-1 431 526	-1 581 190	-1 506 200	-5 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-208 657	-227 630	-174 971	-23 %
Muut toimintakulut	-17 492	-19 950	-17 200	-14 %
Toimintakulut, ulkoinen	-5 688 393	-5 683 380	-5 462 094	-4 %
TOIMINTAKATE ulkoinen	-5 296 510	-5 287 240	-5 078 384	-4 %
Toimintakulut, sis	-1 094 520	-1 081 820	-1 083 705	0 %
Toimintakate sisäinen	-1 094 520	-1 081 820	-1 083 705	0 %
TOIMINTAKATE ulk + sis	-6 391 031	-6 369 060	-6 162 089	-3 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-54 328	-45 680	-42 890	-6 %
Tehtävän kokonaiskustannukset	-6 445 359	-6 414 740	-6 204 979	-3 %

Perusopetus

Perusopetuksen tehtävänä on tarjota oppilaille mahdollisuus laajan yleissivistyksen perustan muodostamiseen ja oppivelvollisuuden suorittamiseen. Perusopetus antaa valmiudet ja kelpoisuuden toisen asteen opintoihin ja ohjaa oppilaita löytämään omat vahvuutensa sekä rakentamaan tulevaisuutta oppimisen keinoin.

Perusopetuksen palveluja (henkilöstön määrää, perusopetusluokkien määrää, ryhmäkokoja ja tilojen käyttöä) sopeutetaan laskevaan oppilasmäärään. Opetusta järjestetään kahdella alakoululla: Kintauden koulu ja Kirkonkylän koulu, sekä Petäjäveden yläasteella.

Suurimmat haasteet ovat lakisääteisen erityisen tuen järjestelyissä. Tuen tarpeet vaihtelevat ja niitä on vaikea ennustaa. Oppimisen tuen järjestelyt vaativat ennalta vaikeasti arvioitavan määrän henkilöstöresurssia. Oppimisen tuen uudistus on tullut voimaan 1.8.2025 alkaen. Samaan aikaan on tullut voimaan kolmen vuosiviikkotunnin lisäys (kaksi tuntia alkuopetukseen ja yksi tunti vuosiluokille 3.-6.). Tuntimäärän lisäyksellä pyritään vahvistamaan perustaitojen oppimista.

Toimintatuotot kertyvät suurimmaksi osin kotikuntakorvauksista, iltapäivätoiminnan maksuista sekä valtion erityisavustuksista (tasa-arvon edistäminen ja koulujen harrastustoiminta).

Lukio

Lukiolain ja lukion toiminnallisen uudistamisen tavoitteena on:

- lisätä lukion vetovoimaa yleissivistävänä, korkeakouluihin jatko-opintokelpoisuuden antavana koulutusmuotona,
- vahvistaa koulutuksen laatua ja oppimistuloksia sekä
- sujuvoittaa siirtymistä toisen asteen opinnoista korkea-asteelle.

Keinoja tavoitteen saavuttamiseksi ovat yksilöllisemmät ja joustavammat opintopolut sekä niiden vaatima ohjaus ja tuki, oppiainerajat ylittävät opinnot sekä entistä tiiviimpi yhteistyö korkeakoulujen kanssa.

Vapaa-ajan palvelut

VAPAA-AJAN PALVELUT	Tilinpäätös	TA 2025		Muutos
Valtuustoon nähden sitova	2024	+Muutos	TA 2026	TA 2025-2026
Myyntituotot	57 352	25 000	30 000	20 %
Maksutuotot	2 211	17 500	22 500	29 %
Tuet ja avustukset	71 450	53 700	97 500	82 %
Muut toimintatuotot	5 469	650	200	-69 %
Toimintatuotot, ulkoinen	136 482	96 850	150 200	55 %
Henkilöstökulut	-335 198	-280 720	-332 715	19 %
Palvelujen ostot	-159 118	-182 450	-171 670	-6 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-53 170	-51 800	-39 520	-24 %
Avustukset	-20 700	-21 500	-21 500	0 %
Muut toimintakulut	-1 374	-1 000	-1 450	45 %
Toimintakulut, ulkonen	-569 560	-537 470	-566 855	5 %
TOIMINTAKATE ulkoinen	-433 078	-440 620	-416 655	-5 %
Toimintatuotot, sis	630	0	0	0 %
Toimintakulut, sis	-412 437	-323 920	-411 162	27 %
Toimintakate sisäinen	-411 807	-323 920	-411 162	27 %
TOIMINTAKATE ulk + sis	-844 885	-764 540	-827 817	8 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-13 520	-13 510	-4 770	-65 %
Tehtävän kokonaiskustannukset	-858 404	-778 050	-832 587	7 %

Kirjasto

Kirjastopalveluissa huomioidaan väestön kulttuurillisesti sekä sosiaalisesti erilaisia palvelutarpeita ja tuetaan väestön sivistystarpeita, hyvinvointia ja elinikäistä oppimista. Pitkään odotettu omatoimikirjasto tulee parantamaan mahdollisuuksia entistä laadukkaampaan ja helposti saavutettavaan palveluun.

Kulttuuri

Kuntien kulttuuritoiminnalle asetetaan tavoitteet ja määritetään aiempaa selkeämmin keskeiset tehtäväkokonaisuudet. Laki antaa kunnille mahdollisuuden profiloitua, hyödyntää paikallisia toimijoita ja rakentaa kulttuuritoimintaa kuntalaisia osallistaen.

Petäjäveden kunnan strategiassa korostetaan monipuolista kulttuuritarjontaa.

Nuorisotyö

Paikalliset olosuhteet huomioiva nuorisolle tarjottava lakisääteinen palvelu. Palvelun tarve muuttuu jatkuvasti ja seuraa lasten- ja nuorten tarpeita. Tavoitteena on aktivoida nuoria mukaan kansalaistoimintaan ja ehkäistä syrjäytymistä.

Etsivä nuorisotyö

Etsivä nuorisotyöhön on resursoitu vuodesta 2024 alkaen kaksi henkilötyövuotta yhdessä Uuraisten ja Multian kuntien kanssa. Yhteistyöllä halutaan turvata etsivä nuorisotyön jatkuminen nuorten määrän vähentyessä.

Etsivän työn tavoitteena on tarjota matalan kynnyksen palveluita palveluiden ulottumattomissa oleville nuorille.

Liikunta

Kunta tarjoaa paikallisille järjestöille maksuttomat liikuntapaikat harrastetoiminnan järjestämiseen eri ikäisille kuntalaisille. Kunta on mukana seurayhtymässä, joka ylläpitää mm. kuntosalitoimintaa ja talviuintipaikkaa. Luontokohteita ylläpidetään yhdessä paikallisten järjestöjen kanssa. Soveltavan liikunnanohjaajan palvelut (yhtenä päivänä viikossa) tuotetaan yhdessä Keuruun kanssa.

Taiteen perusopetus

Läntisen Keski-Suomen musiikkiopisto tarjoaa taiteen perusopetuslain mukaista tavoitteellista musiikin- ja tanssinopetusta, jossa voivat opiskella noin 6–20-vuotiaat lapset ja nuoret. Tämän lisäksi tarjolla on pienimuotoisena toimintana lasten kuvataidekoulu alakouluikäisille lapsille.

Vapaa sivistystyö

Vapaan sivistystyön tarkoituksena on elinikäisen oppimisen periaatteen pohjalta edistää ihmisten monipuolista kehittymistä ja järjestää yhteiskunnan eheyttä, tasa-arvoa ja aktiivista kansalaisuutta tukevaa koulutusta. Petäjäveden vapaata sivistystyötä tuottaa Keuruun kansalaisopisto.

KÄYTTÖTALOUSOSA

Tuloslaskelmaosa

Toimintatulot	2 633 400
Toimintamenot	-14 030 570
Toimintakate	-11 397 170
Verotulot	8 889 000
Valtionosuudet	3 723 650
Rahoitustulot ja -menot	-206 800
Vuosikate	1 008 680
Poistot	-1 068 630
Tilikauden tulos	-59 950
Varaus- ja rahastis.	9 750
Tilikauden yli-/alijäämä	-50 200

Kohderahoitteisten tehtävien yhdistelmä

vesilaitos

Toimintatulot	699 140
Toimintamenot	-535 410
Toimintakate	163 730
Vuosikate	163 730
Poistot	-231 730
Tilikauden tulos	-68 000
Tilikauden yli-/alijäämä	-68 000

Budjettirahoitteisten tehtävien yhdistelmä

Toimintatulot	1 934 260
Toimintamenot	-13 495 160
Poistot	-836 900

TULOSLASKELMA OSA

	TA 2026	TA 2025 + muutos	Tilinpäätös 2024	Muutos TP 2024 TA 2026	Muutos TA 2025 TA 2026
Myyntituotot	1 197 760	1 863 170	1 150 898	4 %	-56 %
Maksutuotot	385 110	215 250	256 148	33 %	44 %
Tuet ja avustukset	306 360	376 730	386 097	-26 %	-23 %
Muut toimintatuotot	744 170	785 060	801 872	-8 %	-5 %
TOIMINTATUOTOT	2 633 400	3 240 210	2 595 015	1 %	-23 %
Henkilöstökulut	-7 714 045	-7 919 410	-8 154 148	-6 %	-3 %
Palvelujen ostot	-3 947 560	-3 724 890	-3 577 776	9 %	6 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 296 664	-1 503 830	-1 367 308	-5 %	-16 %
Avustukset	-695 700	-476 700	-482 857	31 %	31 %
Muut toimintakulut	-376 600	-390 290	-400 793	-6 %	-3 %
TOIMINTAKULUT	-14 030 570	-14 015 120	-13 982 882	0 %	0 %
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-11 397 170	-10 774 910	-11 387 867	0 %	5 %
Verotulot	8 889 000	8 587 000	8 446 097	5 %	3 %
Valtionosuudet	3 723 650	3 603 650	3 232 669	13 %	3 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-206 800	-388 000	-369 713	-79 %	-88 %
VUOSIKATE	1 008 680	1 027 740	-78 814	108 %	-7 %
Poistot ja arvonalentumiset	-1 068 630	-1 068 210	-1 050 422	2 %	0 %
TILIKAUDEN TULOS	-59 950	-40 470	-1 129 236	-1784 %	32 %
Varausten ja rahastojen muutos	9 750	9 750	9 755	0 %	0 %
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-50 200	-30 720	-1 119 481	-2130 %	39 %

Tuloslaskelman tavoitteet	TA 2026	TA 2025	TP2024
Asukaslukumäärä	3458	3503	3554
Toimintatuotot/Toimintakulut%	19 %	23 %	19 %
Vuosikate / poistot %	94 %	96 %	-8 %
Toimintatuotot/asukas	762	925	730
Toimintakulut/asukas	-4 057	-4 001	-3 934
Toimintakate/asukas	-3 296	-3 076	-3 204
Vuosikate/asukas	292	293	-22

Tuloslaskelman tavoitteet ja tunnusluvut

Tuloslaskelmaosan yhteydessä esitetään tulo-rahoituksen riittävyyttä koskevat tavoitteet ja niiden saavuttamista mittaavat tunnusluvut.

Myynti- ja maksutulojen osuudelle kunnan toimintamenoista on perusteltua asettaa tavoitearvo. Maksurahoituksen osuutta toimintamenoista kuvataan tunnusluvulla, joka lasketaan kaavasta:

$$\begin{aligned} & \textit{Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista} \\ & = 100 * \textit{Toimintatuotot} / (\textit{Toimintakulut} - \textit{Valmistus omaan käyttöön}) \end{aligned}$$

Kunnan koko, toimintojen yhtiöittäminen, liikelaitostaminen ja oppilaitosten ylläpitäminen vaikuttavat tunnusluvun arvoon ja selittävät kuntakohtaisia eroja. Tunnusluku kuvaa maksurahoituksen osuutta toimintamenoista.

Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulo-rahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että kunnan tulee kyetä rahoittamaan vuosikatteella keskimääräiset poistonalaisten tuotanto-välineiden investoinnit. Tavoitteet mittaa tunnusluku:

$$\begin{aligned} & \textit{Vuosikate prosenttia poistonalaisista investoinneista} \\ & = 100 * \textit{Vuosikate} / \textit{Keskimääräinen poistonalaisten investointien omahankintameno} \end{aligned}$$

Keskimääräinen poistonalaisten investointien omahankintameno määräytyy talousarvion laadintavuotta edeltävän tilinpäätösvuoden, kuluvan talousarviovuoden ja laadittavan talousarvion ja -suunnitelman poistonalaisten investointien omahankintamenon keskimäärästä.

Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan investoinnin hankintamenon ja siihen saadun rahoitusosuuden (investointiavustus) erotusta. Poistonalaisia investointeja ovat pysyvien vastaavien muiden hyödykkeiden kuin maa- ja vesialueiden ja sijoitusten hankinta.

Jos mainittuihin vuosiin sisältyy määrältään poikkeuksellisia eriä, voidaan tällainen poikkeuksellinen tekijä ottaa huomioon laskelmassa. Jos kunnan hyväksymä investointisuunnitelma on taloussuunnitelmaa pienempi, voidaan keskimäärä laskea taloussuunnitelmaa useamman vuoden perusteella.

Kun tunnusluvun arvo on 100 prosenttia tai sitä suurempi, voidaan kunnan tulo-rahoituksen katsoa olevan riittävä tai ylijäämäinen. Kunnan talous on heikkenevä ja kunta velkaantuu, kun vuosikate on keskimääräistä poistonalaista investointitasoa alempi. Jos vuosikate on negatiivinen, on kunnan tulo-rahoitus heikko.

Vuosikate euroa/asukas

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Asukasmääränä tunnusluvussa käytetään arvioitua asukaslukua suunnittelu-
vuoden lopussa.

Taseen kertynyt yli-/alijäämä

Pitkän aikavälin tulorahoitustavoite voidaan asettaa taseen kertyneen yli-/alijäämän perusteella. Taseen kertyneeseen yli-/alijäämään on tiivistetty kunnan koko tulohistoria.

INVESTOINTIOSA

Investoinnit 2026–2030

Investointihankkeet ovat sitovia pääosin hankeryhmittäin. Sitovuustaso "x" merkinnällä kunkin hankeryhmäkokonaisuuden tai hankkeen kohdalle.

Tietokoneohjelmistot

INVESTOINTIKOHDE	Kust.arvio yhteensä	MENOT 2026	TULOT 2026	NETTO 2026	Poisto-aika	Poisto-vaikutus	Poisto 2026	2027	2028	2029	2030	Sitovuustaso
	€	alkuper. tai ed. TaSu	€	€	vuosia	/ vuosi €	talous-arviosta	€/ 1000	€/ 1000	€/ 1000	€/ 1000	X
Tietokoneohjelmistot 91100												
Yhteensä	10 000	10 000	0	10 000		3 333	3 333	10	10	0	0	
91011 Taloushallinnon ohjelmistot	0	0	0	0		0	0	10	10	0	0	X
Palvelimet ja sähköisten palveluiden kehittäminen	0	0	0	0	3	0	0	10	10	0	0	
91020 Teknisen hallinnon ohjelmistot	10 000	10 000	0	10 000		3 333	3 333	0	0	0	0	X
Vesihuoltolaitoksen ohjelmisto	10 000	10 000	0	10 000	3	3 333	3 333	0	0	0	0	

Vesihuoltolaitoksen vesikanta -ohjelmiston nykyaikaistaminen sekä saattaminen lain vaatimalle tasolle.

Muut aineettomat hyödykkeet

INVESTOINTIKOHDE	Kust.arvio yhteensä	MENOT 2026	TULOT 2026	NETTO 2026	Poisto-aika	Poisto-vaikutus	Poisto 2026	2027	2028	2029	2030	Sitovuustaso
	€	alkuper. tai ed. TaSu	€	€	vuosia	/ vuosi €	talous-arviosta	€/ 1000	€/ 1000	€/ 1000	€/ 1000	X
Muut aineettomat hyödykkeet 91200												
Yhteensä	45 000	45 000	0	45 000	15	9 000	9 000	0	0	0	0	X
91101 Kaavoitus	10 000	10 000	0	10 000	5	2 000	2 000	0	0	0	0	X
91102 HVA kiinteistöt	20 000	20 000	0	20 000	5	4 000	4 000	0	0	0	0	X
91103 Jätehuolto	15 000	15 000	0	15 000	5	3 000	3 000	0	0	0	0	X

Palvalahti-Kintaus osayleiskaavan loppuunsaattaminen. HVA:n kiinteistöjen kuntoarviot ja kiinteistöarvoselvitykset tehdään yhtiöittämistä varten. Jätehuollon palvelutehtävien siirto kunnalle / toteutussuunnittelu.

Muut pitkäaikaiset menot

INVESTOINTIKOHDE	Kust.arvio yhteensä	MENOT 2026	TULOT 2026	NETTO 2026	Poisto-aika	Poisto-vaikutus	Poisto 2026	2027	2028	2029	2030	Sitovuustaso
	€	alkuper. tai ed. TaSu	€	€	vuosia	/ vuosi €	talous-arviosta	€/ 1000	€/ 1000	€/ 1000	€/ 1000	X
Muut pitkäaikaiset menot 91300												
Yhteensä	195 000	85 000	51 000	34 000		6 800	6 800	111	0	0	0	X
91152 Pengerjoen valuma-alue hanke	110 000	42 500	21 250	21 250	5	4 250	4 250	68	0	0	0	X
91153 Kintauden alueen kehittäminen	85 000	42 500	29 750	12 750	5	2 550	2 550	43	0	0	0	X

Vuonna 2025 toteutettiin Pengerjoen valuma-alue selvitys. Tämän työn tulosten perusteella haetaan vuosille 2026-2027 avustusta käytännön vesiensuojelutoimenpiteiden tekemiseen

Pengerjoen valuma-alueella. Tässä hankkeessa tehdään yhteistyötä Keski-Suomen metsänhoitoyhdistys ry:n ja Keski-Suomen Vesi ja Ympäristö ry:n kanssa. Kintauden alueen kehittämiseksi, virikepuisto, ulkokuntosali, alppiruusu- ja puisto jne. haetaan hankerahoitusta Vesuri ry:n kautta. Hanke on tarkoitus toteuttaa vuosina 2026-2027.

Muiden rakennusten korjausinvestoinnit

INVESTOINTIKOHDE	Kust.arvio yhteensä	MENOT 2026	TULOT 2026	NETTO 2026	Poisto-aika	Poisto-vaikutus	Poisto 2026	2027	2028	2029	2030	Sitovuus taso
	€	alkuper. tai ed. TaSu	€	€	vuosia	/ vuosi €	talous-arviosta	€/ 1000	€/ 1000	€/ 1000	€/ 1000	X
Muiden rakennusten korjausinv. 92200												
Yhteensä	1 455 000	175 000	0	175 000		11 667	11 667	430	400	100	0	X
92070 Kirkonkylän koulu	140 000	40 000	0	40 000	15	2 667	2 667	100	100	0	0	
92071 Tuulentupa	20 000	0	0	0	15	0	0	20	0	0	0	
92072 Petäjäkoti / vuokrattu Hyvaks	1 240 000	90 000	0	90 000	15	6 000	6 000	300	300	100	0	
92077 Petäjälahti	10 000	10 000	0	10 000	15	667	667	0	0	0	0	
92078 Paloasema	30 000	20 000	0	20 000	15	1 333	1 333	10	0	0	0	
92084 Petäjäkallion päiväkotiytälä (ei kunnan)	15 000	15 000	0	15 000	15	1 000	1 000	0	0	0	0	

Kirkonkylän koulu

Valaistuksen uusinta LED-valoiksi vaiheittain. Käsityötilojen rakentaminen kiinteistöön. Seinien ja kattojen huoltomaalaus. Ilmanvaihtolaitteiden uusiminen suunnitelmavuosi 2027.

Tuulentupa

Suunnitelmavuodella (2027) Tuulentuvan salaojitus uusitaan.

Petäjäkoti

Kellarikerroksen pyykinpesutilan sekä saunan saneeraus. Asuinsolujen lattia- ja seinäpinnoitteiden uusiminen. Asuintiloissa kattovalaisimien uusiminen. Koko kiinteistöön laaditaan pitkän tähtäimen suunnitelma (PTS).

Suunnitelmavuosille vesikaton uusinta 1/2 300.000 € (2027) ja 1/2 300.000 € (2028) ilmastointisaneeraus 100.000 € (2029).

Petäjälahti

Saunan lauteiden ja kiukaan uusiminen, olohuoneen katon maalaaminen. Pesukoneen poistoveden viemärointi ja ilmalämpöpumpun asentaminen.

Paloasema

Lämmönvaihtimen uusiminen ja sisävalaistuksen uusiminen LED-valoiksi vaiheittain.

Petäjäkallion päiväkoti

Pihan ulkoaidan uusiminen.

Kiinteät rakenteet ja laitteet

INVESTOINTIKOHDE	Kust.arvio yhteensä	MENOT 2026	TULOT 2026	NETTO 2026	Poisto-aika	Poisto-vaikutus	Poisto 2026	2027	2028	2029	2030	Sitovuus taso
	€	alkuper. tai ed. TaSu	€	€	vuosia	/ vuosi €	talous-arviosta	€/ 1000	€/ 1000	€/ 1000	€/ 1000	X
Kiinteät rakenteet ja laitteet 93100												
Yhteensä	3 775 000	145 000	0	145 000		11 333	11 333	1 210	1 335	905	10	X
93101 Liikenneväylät	2 965 000	50 000	0	50 000		5 000	5 000	1 135	1 295	335	0	X
93011 Rautakylän kadut	200 000	0	0	0	20	0	0	200	0	0	0	
93012 Palvalahden yritysalueen kadut	200 000	0	0	0	20	0	0	0	200	0	0	
93013 Halkokankaan kadut	1 345 000	0	0	0	5	0	0	645	700	0	0	
93030 Katuvaistus	120 000	0	0	0	15	0	0	40	40	0	0	
93040 Katujen päällystys	125 000	20 000	0	20 000	10	2 000	2 000	25	25	0	0	
93050 Kevyen liikenteen väylät	125 000	20 000	0	20 000	10	2 000	2 000	25	25	0	0	
93051 Pakolan (Palvalahti) liittymä MAL	550 000	0	0	0	20	0	0	0	275	275	0	
93053 Koulutien saneeraus	210 000	10 000	0	10 000	10	1 000	1 000	200	0	0	0	
93054 MAL-hanke	90 000	0	0	0	10	0	0	0	30	60	0	
93102 Leikkikentät, liikuntapaikat, puistot	690 000	25 000	0	25 000		1 667	1 667	35	30	560	10	X
93160 Leikkikentät	100 000	10 000	0	10 000	15	667	667	10	10	10	10	
93180 Yleisurheilukenttä	25 000	0	0	0	15	0	0	25	0	0	0	
93181 Kettulanvuoren liikuntapaikat	0	0	0	0	15	0	0	0	0	0	0	
93182 Jääkiekkokaukalo	15 000	15 000	0	15 000	15	1 000	1 000	0	20	0	0	
93183 Tekojäähanke	550 000	0	0	0	15	0	0	0	0	550	0	
93103 Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	120 000	70 000	0	70 000		4 667	4 667	40	10	10	0	X
93196 Petäjäkallion yläpäiväkoti	0	0	0	0	15	0	0	0	0	0	0	
93191 Kintauden koulu	60 000	60 000	0	60 000	15	4 000	4 000	0	0	0	0	
93192 Kirkonkyän koulu	0	0	0	0	15	0	0	0	0	0	0	
93193 Kiint. Oy Petäjäveden kuntala	20 000	0	0	0	15	0	0	20	0	0	0	
93194 Yläaste	40 000	10 000	0	10 000	15	667	667	20	10	10	0	

Liikenneväylät

Katujen ja kevyenliikenteen väyliä korjataan ja päällystetään. Koulutien suunnittelun loppuunsaattaminen.

Leikkikentät

Leikkikenttien välineitä ja valaistuksia korjataan ja uusitaan. Jääkiekkokaukalon valot vaihdetaan energiatehokkaiksi led-valaisimiksi.

Muut kiinteät rakenteet ja laitteet

Kintauden koululle uusitaan lukitus ja uusitaan valaistusta. Yläaste/lukion valaistusta uusitaan vaiheittain. Kunnanvirastolla uusitaan lukitus.

Vesihuollon rakenteet ja laitteet

INVESTOINTIKOHDE	Kust.arvio yhteensä	MENOT 2026	TULOT 2026	NETTO 2026	Poisto-aika	Poisto-vaikutus	Poisto 2026	2027	2028	2029	2030	Sitovuus taso
	€	alkuper. tai ed. TaSu	€	€	vuosia	/ vuosi €	talous-arviosta	€/ 1000	€/ 1000	€/ 1000	€/ 1000	X
Vesihuollon rakenteet ja laitteet 94100												
Yhteensä	130 000	110 000	0	110 000		3 667	3 667	120	120	120	120	X
94101 Vesi- ja viemäriverkosto	0	60 000	0	60 000		2 000	2 000	90	90	90	90	X
94201 Toiminta-alueen linjastot		0	0	0	30	0	0	10	10	10	10	
94202 Verkoston saneeraukset		40 000	0	40 000	30	1 333	1 333	70	70	70	70	
94204 Hulevesiverkosto		20 000		20 000	30	667	667	10	10	10	10	
94102 Vesihuollon muut kiinteät rakenteet ja laitteet	130 000	50 000	0	50 000		1 667	1 667	30	30	30	30	X
94302 Puhdistamon laitteet	50 000	30 000	0	30 000	30	1 000	1 000	10	10	10	10	
94303 Jätevesipumppaamot	80 000	20 000	0	20 000	30	667	667	20	20	20	20	

Vesi- ja viemäriverkosto

Ylävesisäiliö puhdistetaan ja linjastoja saneerataan. Hulevesiverkostoa kuvataan ja saneerataan.

Vesihuollon muut kiinteät rakenteet ja laitteet

Jätevedenpuhdistamolla vaihdetaan pohjasihdit. Pumppaamoita saneerataan ja laitetaan kaukovalvontaan.

Koneet ja kalusto

INVESTOINTIKOHDE	Kust.arvio yhteensä	MENOT 2026	TULOT 2026	NETTO 2026	Poisto-aika	Poisto-vaikutus	Poisto 2026	2027	2028	2029	2030	Sitovuus taso
	€	alkuper. tai ed. TaSu	€	€	vuosia	/ vuosi €	talous-arviosta	€/ 1000	€/ 1000	€/ 1000	€/ 1000	X
Koneet ja kalusto 95100												
Yhteensä	170 000	50 000	5 000	45 000		9 000	9 000	115	110	0	0	X
95101 Kuljetusvälineet	70 000	25 000	5 000	20 000		4 000	4 000	0	70	0	0	X
95112 Tekninen hallinnon kuljetusvälineet	70 000	25 000	5 000	20 000	5	4 000	4 000	0	70	0	0	
95102 Tietokone- ja viestintälaitteet	0	0	0	0	12	0	0	40	40	0	0	X
95124 Sivistyksen laitteet	0	0	0	0	3	0	0	40	40	0	0	
95103 Muut koneet ja kalusto	100 000	25 000	0	25 000		5 000	5 000	75	0	0	0	X
95130 Hallinnon koneet ja kalusto	25 000	25 000	0	25 000	5	5 000	5 000	0	0	0	0	
95134 Sivistyksen koneet ja kalusto	75 000	0	0	0	5	0	0	75	0	0	0	

Kuljetusvälineet

WV Lt (Ka) myydään ja tilalle hankitaan kiinteistöhoitoa paremmin palveleva pakettiauto. Kiinteistöhoitokoneen Avantin uusiminen suunnitelmavuodella 2028.

Tietokone ja viestintälaitteet

Koulujen ja päiväkotien älytauluja ja ict-laitteita hankitaan suunnitelmavuosilla.

Muut koneet ja kalusto

Kunnanviraston varavirtalaitteen (UPS) sekä levyjärjestelmän uusiminen. Kirkonkylän koulun käsityötilan koneet suunnitelmavuodelle 2027.

Vesihuollon koneet ja kalusto

INVESTOINTIKOHDE	Kust.arvio yhteensä	MENOT 2026	TULOT 2026	NETTO 2026	Poisto-aika	Poisto-vaikutus	Poisto 2026	2027	2028	2029	2030	Sitovuus taso
	€	alkuper. tai ed. TaSu	€	€	vuosia	/ vuosi €	talous-arviosta	€/ 1000	€/ 1000	€/ 1000	€/ 1000	X
Vesihuollon koneet ja kalusto 95500												
Yhteensä	70 000	20 000	0	20 000		6 667	6 667	0	50	0	0	X
95501 Vesihuollon kuljetusvälineet	50 000	0	0	0		0	0	0	50	0	0	X
95510 Vesilaitoksen kuljetusvälineet	50 000	0	0	0	5	0	0	0	50	0	0	
95502 Vesihuollon tietokone- ja viestintälaitteet	20 000	20 000	0	20 000		6 667	6 667	0	0	0	0	X
95521 Viemärlaitoksen laitteet	20 000	20 000	0	20 000	3	6 667	6 667	0	0	0	0	

Vesihuoltolaitokselle nosturipakettiauton hankkiminen suunnitelmavuodella 2028.

Pumppamoiden saneeraus.

Puhdistamon valvomokoneet uusitaan vuonna 2026.

INVESTOINTIKOHDE	Kust.arvio yhteensä	MENOT 2026	TULOT 2026	NETTO 2026	Poisto-aika	Poisto-vaikutus	Poisto 2026	2027	2028	2029	2030	Sitovuus taso
	€	alkuper. tai ed. TaSu	€	€	vuosia	/ vuosi €	talous-arviosta	€/ 1000	€/ 1000	€/ 1000	€/ 1000	X
KUNNAN INVESTOINNIT YHTEENSÄ	5 850 000	640 000	56 000	584 000		61 467	61 467	1 996	2 025	1 125	130	

Talousarviovuoden 2026 investointiohjelma on kokonaisuudessa laajuudeltaan 640.000 euroa, tuotot 56.000 euroa ja nettoinvestointitaso 584.000 euroa.

RAHOITUSOSA

RAHOITUSLASKELMA	Toteutuma 2024	Ta 2025 + muutos	Talousarvio 2026	Muutos TP 2024	Muutos TA 2025
Toiminnan ja investointien rahavirta					
Toiminnan rahavirta	-68 082	1 027 740	1 008 680	-1582 %	-2 %
Vuosikate +/-	-78 814	1 027 740	1 008 680		
Tulorahoituksen korjaukset +/-	10 732	0	0		
Investointien rahavirta	-502 822	-629 000	-584 000	16 %	-7 %
Investointimenot	-615 022	-629 000	-640 000		
Rahoitusosuudet investointeihin	112 000	0	56 000		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	200				
Toiminnan ja investointien rahavirta	-570 904	398 740	424 680	-174 %	7 %
Rahoituksen rahavirta					
Lainakannan muutokset	976 270	0	-273 730	-128 %	-100 %
Pitkäaikaisten lainojen lisäys +	0	0	7 000 000		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys -	-273 730	0	-273 730		
Lyhytaikaisten lainojen muutos +/-	1 250 000	0	-7 000 000		
Oman pääoman muutokset +/-	0	0	0		
Muut maksuvalmiuden muutokset	-583 355	0	0		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-22 078				
Vaihto-omaisuuden muutos +/-	0				
Saamisten muutos +/-	-340 689				
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	-220 588				
Rahoituksen rahavirta	392 915	0	-273 730	-170 %	
Rahavarojen muutos	-177 989	398 740	150 950	-185 %	-62 %

Rahoituslaskelman tavoitteet	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Lainanhoitokate	0,62	1,89	2,02
Kassan riittävyys päivinä	134	129	130
Lainakanta milj. €	18,23	17,95	17,56

Rahoitusosa selvittää, kuinka paljon tarvitaan tulorahoituksen lisäksi pääomarahoitusta investointeihin ja lainanlyhennyksiin ja miten se vaikuttaa maksuvalmiuteen. Rahoitusosa on jaettu kahteen osaan. Ensimmäisessä osassa kuvataan varsinaisen toiminnan ja investointitoiminnan kassavirtaa. Toisessa osassa arvioidaan rahoitustoiminnan kassavirtaa.

Vesihuoltolaitoksesta esitetään talousarviossa ainoastaan kohderahoitteisen tehtävän käyttötalousosa.

Rahoituslaskelman tavoitteet ja tunnusluvut

Lainanhoitokykyä koskevaksi sitovaksi tavoitteeksi on perusteltua asettaa, että kunnan normaali tulorahoitus ilman satunnaiseriä on olennaisesti lainanhoitomenoja suurempi.

Tavoitearvo lasketaan Lainanhoitokate -tunnusluvusta:

$$\text{Lainanhoitokate} \\ = (\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$$

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä, kun tunnusluku on 1-2 ja heikko, kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

$$\text{Kassan riittävyys pv} \\ = 365 \text{ pv} \times \text{Rahavarat varainhoitovuoden lopussa} / \text{Kassasta maksut varainhoitovuonna.}$$

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Rahavarioihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset.

TALOUSSUUNNITELMA 2026-2028

<i>Ulkoiset tuotot ja kulut</i>	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos-%	TASU 2027	TASU 2028
Myyntituotot	1 150 898	1 863 170	1 197 760	-36 %	1 221 720	1 246 160
Maksutuotot	256 148	215 250	385 110	79 %	392 810	400 670
Tuet ja avustukset	386 097	376 730	306 360	-19 %	312 490	318 740
Muut toimintatuotot	801 872	785 060	744 170	-5 %	759 050	774 230
TOIMINTATUOTOT	2 595 015	3 240 210	2 633 400	-19 %	2 686 070	2 739 800
Henkilöstökulut	-8 154 148	-7 919 410	-7 714 045	-3 %	-7 805 870	-7 705 870
Palvelujen ostot	-3 577 776	-3 724 890	-3 947 560	6 %	-3 922 280	-3 911 500
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 367 308	-1 503 830	-1 296 665	-14 %	-1 316 110	-1 329 270
Avustukset	-482 857	-476 700	-695 700	46 %	-652 660	-639 190
Muut toimintakulut	-400 793	-390 290	-376 600	-4 %	-381 880	-385 700
TOIMINTAKULUT	-13 982 882	-14 015 120	-14 030 570	0 %	-14 078 800	-13 971 530
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-11 387 867	-10 774 910	-11 397 170	6 %	-11 392 730	-11 231 730
Verotulot	8 446 097	8 587 000	8 889 000	4 %	9 059 000	9 327 000
Valtionosuudet	3 232 669	3 603 650	3 723 650	3 %	3 332 400	3 385 050
Rahoitustuotot ja -kulut	-369 713	-388 000	-206 800	-47 %	-250 000	-240 000
VUOSIKATE	-78 814	1 027 740	1 008 680	-2 %	748 670	1 240 320
Poistot ja arvonalentumiset	-1 050 422	-1 068 210	-1 068 630	0 %	-1 000 000	-980 000
TILIKAUDEN TULOS	-1 129 236	-40 470	-59 950	48 %	-251 330	260 320
Varausten ja rahastojen muutos	9 755	9 750	9 750	0 %	9 760	9 760
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-1 119 481	-30 720	-50 200	63 %	-241 570	270 080

Nimike	TA2023	TA2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028	Lisäselvitys
15110 KUNTATEKNINEN PALVELUALUE	2023	2024	2024				
15111 Tekninen hallinto							
Tekninen johtaja	1	1	0	0	0	0	
Kiinteistösihteeri	0,5	0,5	0,2	0,2	0,2	0,2	
Tekninen assistentti	1	1	1	1	1	1	
15115 Ruoka- ja siivouspalvelut							
Yhdyskuntatekniikan päällikkö	0	0	0,1	0,1	0,1	0,1	työnjohto Laitoshuoltajia vuodesta 2023 -> korjattu 8,0 htv
Laitoshuoltaja	7,7	8	8	8	8	8	
15117 Tilapalvelut							
Kiinteistönhoitaja	4	4	3,5	3,5	3,5	3,5	miinus 0,5 htv
Tekninen päällikkö	0,3	0,3	0,25	0,25	0,25	0,25	lähiesimiestehtävät
Kiinteistösihteeri			0,3	0,3	0,3	0,3	
15120 Puistot ja yleiset alueet							
Tekninen päällikkö	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	työnjohto
Kiinteistönhoitaja	2	1	1	1	1	1	

Nimike	TA2023	TA2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028	Lisäselvitys
15122 Liikenneväylät							
Tekninen päällikkö	0	0	0,15	0,15	0,15	0,15	työnjohto v. 2024 puuttunut kokonaan kiinteistönhoitaja 0,5 htv EL
Kiinteistönhoitaja			0,5	0,5	0,5	0,5	
15210 Vesihuoltolaitos palveluala							
15211 Vesi- ja viemärlaitos							
Tekninen päällikkö	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3	
Vesilaitoksen hoitaja	1	1	1	1	1	1	
Vesilaitoshuoltotyöntekijä	1	1	1	1	1	1	
Laskentasihteeri	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	80/20 (nimike muutettu, aiemmin palvelusihteeri)
Ympäristön palvelut							siirretään kuntateknisen palvelualueen alle 1.1.2022 alkaen
Ympäristösihteeri	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	yhteinen Multian kunnan kanssa (60/40)
Rakennustarkastaja	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	yhteinen Multian kunnan kanssa (60/40)
Kiinteistösihteeri	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	rakennusvalvonta
Kuntatekninen palvelualue yhteensä	21,1	19,4	19,4	19,4	19,4	19,4	

Nimike	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026	TS2027	TS2028	Lisäselvitys
31110 SIVISTYKSEN PALVELUALUE							
31111 Sivistystoimen yhteiset							
Sivistystoimenjohtaja	1	1	1	0	0	0	Virkaa ei enää täytetä 2026 / eläköityminen
Hallinnollinen sihteeri	0,5	0	0	0	0	0	palvelusihteeri) yhteinen hallinto/sivistys 50/50. Toimi
31120 Varhaiskasvatus							
Varhaiskasvatusjohtaja	0,9	0,9	0,8	0	0	0	0,2 htv työhyvinvointipäällikön tehtävään.
Päiväkodin johtaja	2	2	1,5	2	2	2	Talouden tasapainotusohjelman mukaisesti vähennetty 0,5 htv. TA2026 mukaisesti päivitetty lhn määrä. Tässä huomioitu avustaja/lisäresurssi (poistettu avustaja- kohdasta)
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	16	15	16,5	15,7	14	14	henkilöstörakenteesta, vuoteen 2030 oltava vk:n opettajia vähintään 2/3
Varhaiskasvatuksen opettaja	19	20	16	16	15	15	
Varhaiskasvatuksen erityisopettaja, hanke	0,7	0,7	0	0	0	0	
Varhaiskasvatuksen erityisopettaja	2	2	2,1	1,7	1,7	1,7	Veo-resurssia myydään Keuruulle 40 % 30.6.2025 saakka. Veon eläköityminen 1.6.2026.
Varhaiskasvatusavustaja	2	2	2	1	1	1	
Henkilökohtainen avustaja		1	1	1	0	0	
Perhepäivähoitaja	1						päiväkotiryhmässä toimiva perhepäivähoitaja
Päiväkotiapulainen	1	1	0,5	0,5	0,5	0,5	toisen työajasta 50 % siivouspalveluilla, toisella 50% työaika
Perhekeskuskoordinaattori	0,5	0,5	0,3	0,3	0,3	0,3	Resurssia tal. tasapainotuksen mukaan vähennetty 1.8.2024 alkaen

Nimike	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026	TS2027	TS2028	Lisäselvitys
31140 Opetuksen palvelut							
311405 Perusopetus							
Rehtori	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	Yhteinen lukion kanssa
Koulusihteeri	0,8	0,8	0,8	0,5	0,5	0,5	YA 0,5 (lukio 0,5) ja alakoulut 0,3
Luokanopettaja (2 koulunjohtajaa)	15,5	14,5	13,5	12,5	11,5	11,5	Luokanopettajien määrä vähenee kesken vuoden (lukuvuosi vaihtuu) oppilasmäärän vähentyessä
Erityisluokanopettaja	6	6	6	5,5	5	5	Kintaus 1, KK-koulu 3 (YPRI) ja YA 2 (JOPO)
Opinto-ohjaaja	1	1	1	1	1	1	
Aineenopettaja vain perusopetus	8	8	8	8	8	8	Osa muuttuu osa-aikaiseksi / tuntiopettajuudeksi?
Koulunkäynninohjaaja	11	10,5	11,2	10,5	8	8	vähentämään oppilasmäärän vähentyessä
Määräaik. hankerahoitus, oppisopimus ym.	7	6,5	5,5	4,5	4	4	lv. 2024-2025: 2 x LO, 1 ER/ya ja 2 x AO
Yhteinen aineenopettaja ya:n ja lukion kanssa	11	10,5	10	10	10	10	Osa muuttuu osa-aikaiseksi / tuntiopettajuudeksi?
311408 Lukio-opetus							
Rehtori	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	Yhteinen ya:n kanssa
Koulusihteeri	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	Yhteinen ya:n kanssa
Aineenopettaja vain lukiossa	3	3	3	3	3	3	
Opinto-ohjaaja	1	1	1	1	1	1	

Nimike	TA2023	TA2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028	Lisäselvitys
31160 Vapaa-ajan palvelut							
Kirjastonjohtaja	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	Osa-aikainen 1.9.2020 alkaen
Kirjastovirkailija	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	0.2 / kulttuurituottaja
Kulttuurituottaja	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	
Nuoriso- ja vapaa-aikaohjaaja	1	0,8	0,8	1	1	1	Osittainen hotovapaa 2024-2025
Etsivä nuoristotyöntekijä	1	2	2	2	2	2	2023 sivistyspalveluihin, 2024 yhteistyö Multia ja Uurainen
Sivistyksen palvelualue yhteensä	117,2	115	108,8	102	93,8	93,8	
PETÄJÄVEDEN KUNTA YHTEENSÄ	147,2	143,3	137,1	130,3	122,1	122,1	